

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
Slovenskej republiky**

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2020

(Materiál vypracovaný v súlade s § 102 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Bratislava

Obsah

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2020.....	5
Úvod.....	6
Stručný prehľad najdôležitejších informácií o vysokom školstve v roku 2020.....	6
Časť I.....	8
1. Správa o činnosti vysokých škôl v roku 2020	8
1.1 Právne podmienky.....	8
1.2 Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania.....	9
1.3 Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania.....	10
Systém vysokoškolského vzdelávania	10
Prijímacie konanie na 1. stupeň.....	13
Prijímacie konanie na 2. stupeň.....	14
Dostupnosť štúdia pre občanov so špecifickými potrebami	15
Vysokoškolská mobilita	15
1.4 Zamestnanci vysokých škôl	16
1.5 Vysokoškolská veda a technika.....	18
Podprogram Vysokoškolská veda a technika.....	19
Aktivity verejných vysokých škôl v rámci štátnych programov a projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja	19
Publikačná a umelecká činnosť	20
Publikačná činnosť – prírodné vedy.....	22
Publikačná činnosť – technické vedy.....	24
Publikačná činnosť – lekárske vedy.....	24
Publikačná činnosť – pôdohospodárske vedy	25
Publikačná činnosť – spoločenské vedy.....	26
Publikačná činnosť – humanitné vedy	27
1.6 Rozvoj vysokého školstva.....	29
1.7 Systém sociálnej podpory študentov a sociálnych služieb.....	31
Časť II	35
2. Správa o hospodárení verejných vysokých škôl v roku 2020.....	35
2.1 Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2020 a spôsob ich rozdelenia	35
Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2020	35
Spôsob rozdelenia dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám	37
Jednotkové dotácie	39
2.2 Výsledky hospodárenia verejných vysokých škôl za rok 2020.....	39
Sumárne údaje zo súvah verejných vysokých škôl k 31. decembru 2020	40
Sumárne údaje o výnosoch a nákladoch verejných vysokých škôl.....	41
Štruktúra nákladov a výnosov v hlavnej činnosti.....	42
Kapitálové výdavky.....	44
Časť III.....	44

3. Záver k správe	44
--------------------------------	-----------

Zoznam grafov v textovej časti správy

Graf č. 1 - Vývoj počtu prihlášok, prijatí a zápisov, prihlásených (fyzické osoby), prijatých (fyzické osoby) a zapísaných (fyzické osoby) – fyzická osoba je za všetky školy zohľadnená len raz, aj keď sa zúčastnila viacerých prijímacích konaní	14
Graf č. 2 - Veková štruktúra vysokoškolských učiteľov vysokých škôl (vrátane štátnych) (minimálny vek, prvý kvartil, medián, tretí kvartil a maximálny vek), zdroj: Register zamestnancov vysokých škôl	18
Graf č. 3 - Počet publikácií verejných vysokých škôl registrovaných vo WoS Core Collection v rokoch 2016 – 2020, zdroj: WoS Core/InCites	21
Graf č. 4- Zastúpenie publikácií verejnej vysokej školy registrovaných vo WoS Core Collection za obdobie 2016 – 2020 publikovaných formou voľného prístupu (OA), zdroj: WoS Core/InCites	21
Graf č. 5 - Priemerný počet citácií na publikáciu verejnej vysokej školy v rokoch 2016 – 2020 v porovnaní so svetovým priemerom, zdroj: WoS Core /InCites	22
Graf č. 6 - Priemerný citačný ohlas normalizovaný podľa vedného odboru v rokoch 2016 – 2020 v porovnaní s priemernou svetovou hodnotou (pribl. 1), zdroj: WoS Core/InCites	22
Graf č. 7 - 5-ročné trendy v kumulatívnom počte a) publikácií a b) citácií verejných vysokých škôl v základných vedných odboroch OECD v rokoch 2011 – 2015 (1. stĺpec v poradí pre každý vedný odbor), 2012 – 2016 (2. stĺpec), 2013–2017 (3. stĺpec), 2014 –2018 (4. stĺpec) a 2015 – 2019 (5. stĺpec), zdroj: WoS Core/InCites	29

Zoznam tabuliek v textovej časti správy

Tabuľka č. 1 - Počet rozhodnutí o akreditácii činností vysokých škôl mimo komplexnej akreditácie vydaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.....	11
Tabuľka č. 2 - Počet rozhodnutí o akreditácii činností vysokých škôl mimo komplexnej akreditácie vydaných Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo.....	11

Tabuľková príloha k správe

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2020

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v súlade s § 102 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) každoročne vypracúva a zverejňuje výročnú správu o stave vysokého školstva. Tento dokument obsahuje výročnú správu o stave vysokého školstva za rok 2020 (ďalej len „správa“).

V úvode správy sú v stručnej forme **zhrnuté najdôležitejšie informácie** o vysokom školstve za rok 2020.

Prvú časť správy tvorí správa o činnosti vysokých škôl v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) v roku 2020. Je zameraná na plnenie ich hlavných úloh v oblasti vysokoškolského vzdelávania, v oblasti vysokoškolskej vedy a techniky, v oblasti rozvoja a v oblasti sociálnej podpory študentov. **Druhá časť** sa zaoberá **hospodárením verejných vysokých škôl**. Správa je doplnená podrobnou **tabuľkovou prílohou**.

Správa vychádza z údajov, ktoré vysoké školy uviedli vo svojich výročných správach o činnosti a výročných správach o hospodárení za rok 2020, z výkazníctva vysokých škôl za rok 2020 a ďalej z oficiálnych štatistických údajov a z údajov, ktoré má ministerstvo k dispozícii v rámci svojej koordinačnej činnosti, ako aj poznatky získané na stretnutiach so Slovenskou rektorskou konferenciou, Radou vysokých škôl a Študentskou radou vysokých škôl. V správe sa uvádzajú prioritne údaje za sledované obdobie roku 2020 a v niektorých oblastiach sa pre lepšie porovnanie a sledovanie vývoja uvádzajú údaje za päťročné obdobie (roky 2016 – 2020).

Správa sa zaoberá najmä vysokými školami v pôsobnosti rezortu ministerstva, teda verejnými vysokými školami a súkromnými vysokými školami, sčasti zahraničnými vysokými školami. Ak to nie je výslovne uvedené, nezaoberá sa vysokými školami v rezortoch obrany, vnútra a zdravotníctva. Ak nie je uvedené inak, vysokou školou sa rozumie verejná vysoká škola alebo súkromná vysoká škola. V časti o hospodárení sa správa zaoberá len verejnými vysokými školami.

Úvod

Stručný prehľad najdôležitejších informácií o vysokom školstve v roku 2020

(1) V roku 2020¹⁾ bol celkový **počet študentov 133 311**, z toho 77 726 žien, nastal medziročný **nárast** počtu študentov vysokých škôl **o 2 228 (1,70 %)**, z toho 2 589 študentov pribudlo na verejných vysokých školách a o 361 ich bolo v porovnaní s predchádzajúcim rokom menej na súkromných vysokých školách. Počet študentov iného štátneho občianstva sa pritom medziročne zvýšil o 8,80 % (celkom o **1 227 študentov**). Najviac študentov verejných vysokých škôl v prvých dvoch stupňoch študovalo v spoločenských vedách, náukách a službách (44,95 %). Podiel žien na celkovom počte vysokoškolských študentov v roku 2020 dosiahol 58,48 %; v prípade doktorandského štúdia 48,24 %. Podiel žien študentiek na súkromných vysokých školách bol 58,30 %.

(2) V priebehu roka 2020 **riadne skončilo vysokoškolské štúdium** na verejných a súkromných vysokých školách **35 658 študentov**, z toho 21 879 žien, čo predstavuje medziročný **pokles o 4,42 %** (1 650 absolventov). Pod tento pokles sa vo výraznejšej miere podpísali absolventi dennej formy štúdia medziročným poklesom o 4,57 % (1 420 absolventov); v prípade absolventov externého štúdia bol medziročný pokles o 3,69 % (230 absolventov), pričom ešte v roku 2019 bol medziročný pokles počtu absolventov v tejto forme štúdia na úrovni 24,53 %.

(3) O štúdium na vysokej škole v prvom stupni a v spojenom prvom a druhom stupni sa uchádzalo **40 820 uchádzačov – občanov SR**, čo je medziročný nárast o 1 329 uchádzačov. Títo uchádzači na štúdium podali spolu s cudzincami **78 356 prihlášok**, čo je medziročne o 3 003 prihlášok viac. Z úspešných uchádzačov sa na štúdium zapísalo **37 327** (medziročný nárast o 4,10 %), z toho 32 810 osôb štátnej príslušnosti SR a 4 517 cudzincov.

(4) **Priemerný plat zamestnanca** verejnej vysokej školy v roku 2020 **bol 1 501,85 €**, čo je o 6,69 % viac ako v roku 2019. Priemerný plat vysokoškolského učiteľa verejnej vysokej školy v roku 2020 **bol 1 865,40 €**, čo je o 7,42 % viac ako v roku 2019. V roku 2020 bol priemerný plat profesora verejnej vysokej školy **2 717,24 €**, čo predstavuje nárast o 7,83 %.

(5) Veková štruktúra profesorov a docentov vysokých škôl sa medziročne významne nezmenila. Medián veku vysokoškolského učiteľa vo funkcii profesora bol 61 rokov.

(6) **V schválenom rozpočte na rok 2020** bola na vysokoškolské vzdelávanie, vedu a sociálnu podporu študentov vysokých škôl v kapitole ministerstva vyčlenená suma **611 544 226 €**. Z uvedeného objemu finančných prostriedkov bola pre vysoké školy vyčlenená suma 602 965 667 €. **Podpora vysokoškolskej vedy a techniky** v rámci finančných prostriedkov vyčlenených na vysoké školstvo v kapitole ministerstva v roku 2020 predstavovala (vrátane dotácie pre Medzinárodné laserové centrum) **184 631 718 €**.

(7) Verejné vysoké školy hospodária podľa rozpočtu výnosov a nákladov. **Celkové náklady** (vrátane odvodov a dane z príjmu) verejných vysokých škôl v roku 2020 **v hlavnej činnosti** predstavovali **765 807 829 €** a **celkové výnosy** verejných vysokých škôl v roku 2020 **v hlavnej činnosti** boli **789 109 256 €**.

(8) V roku 2020 skončilo s **kladným výsledkom hospodárenia** (hlavná a podnikateľská činnosť spolu) svoje hospodárenie všetkých **20 verejných vysokých škôl**. Hospodársky výsledok verejných vysokých škôl za rok 2020 v hlavnej činnosti bol zisk vo výške **23 301 427 €** a v podnikateľskej činnosti bol zisk v objeme 3 262 209 €. Celkový hospodársky výsledok bol zisk v objeme **26 263 636 €**.

¹⁾ Počtom študentov v roku 2020 rozumieme počet študentov v akademickom roku 2020/2021 k 31.10.2020

- (9) Vysoké školy v roku 2020 museli prispôbiť organizáciu štúdia a svojho chodu v dôsledku šírenia pandémie ochorenia COVID-19.
- (10) Správa a jej tabuľková príloha aj v tomto roku poskytuje ďalšie podrobné informácie o stave vysokého školstva v SR za rok 2020.

Časť I

1. Správa o činnosti vysokých škôl v roku 2020

(11) Prvá časť správy sa zameriava na hlavné činnosti vysokých škôl v roku 2020 a podmienky, za ktorých tieto činnosti vykonávajú.

1.1 Právne podmienky

(12) V roku 2020 Národná rada SR schválila zákony, ktorými sa mení a dopĺňa zákon o vysokých školách:

- zákonom č. 93/2020, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o vysokých školách sa v kontexte šírenia ochorenia COVID-19 dostávajú do platnosti spoločné ustanovenia týkajúce sa oprávnenia vysokých škôl vykonávať verejný (online) prenos verejných častí štátnej a rigoróznejšej skúšky, verejnej časti obhajoby rigoróznejšej a habilitačnej práce a habilitačnej a inauguračnej prednášky; rovnako sa zavádza možnosť uskutočňovať zasadnutia kolektívnych orgánov vysokých škôl a fakúlt prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami informačne a komunikačnej technológie vrátane tajného hlasovania, ak to technické podmienky umožňujú. Zavádzajú sa osobitné ustanovenia v čase krízovej situácie (mimoriadna situácia, núdzový stav alebo výnimočný stav), ktoré upravujú umožňujú vzdelávacie činnosti uskutočňované prezenčnou metódou uskutočňovať dištančnou metódou a ďalšie náležitosti reagujúce na situáciu spojenú so šírením ochorenia COVID-19 (napr. možnosť predĺženie plynutia funkčného obdobia členov kolektívnych orgánov, flexibilnejšia zmena podmienok prijímacieho konania, možnosť predĺženia štúdia, možnosť v prípade ak pracovný pomer vysokoškolského učiteľa uzatvoreného na dobu určitú má uplynúť počas trvania krízovej situácie, predĺžiť pracovný pomer aj bez výberového konania (maximálne do 3 mesiacov od skončenia krízovej situácie)).

- zákonom č. 410/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o vysokých školách a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa zavádza možnosť vzdania sa akademického titulu ako aj možnosť iniciovať a viesť konanie vo vzťahu k vyhláseniu neplatnosti štátnej skúšky alebo jej súčasti, vyhláseniu neplatnosti rigoróznejšej skúšky alebo jej súčasti, odňatiu vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu, návrhu na odvolanie profesora; vysokým školám bolo umožnené požiadať o akreditáciu študijného programu v študijnom odbore a stupni štúdia, v ktorom už uskutočňuje študijný program do 31. marca 2021; skrátila sa lehota, počas ktorej sú vysoké školy povinné požiadať Slovenskú akreditačnú agentúru pre vysoké školstvo (ďalej ako „SAAVŠ“) o posúdenie svojho vnútorného systému zabezpečovania kvality (ďalej aj ako „vnútorný systém“) z pôvodných 10 rokov na 6 rokov. Lehota na podanie prvej žiadosti o posúdenie vnútorného systému vysokej školy bola posunutá z 31. 12. 2024 na 31. 12. 2022; povinnosť zosúladiť svoje činnosti s akreditačnými štandardmi do dvoch rokov od ich účinnosti ostala zachovaná; vysokým školám bolo touto novelou umožnené akreditovať spoločné študijné programy; SAAVŠ získala právomoc začať konanie z vlastného podnetu aj pred posúdením vnútorného systému, ak má dôvodné podozrenie, že vysoká škola nedodržiava právne predpisy alebo svoje vnútorné predpisy, čo môže viesť aj k pozastaveniu uskutočňovania študijného programu alebo odňatiu akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania.

- zákonom č. 426/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa zavádzajú tehotenské štipendiá, ktoré sa na základe predloženia písomnej žiadosti poskytujú študentkám vysokých škôl; štipendium sa poskytuje vo výške 200 eur mesačne

a poskytuje sa aj študentkám, ktoré z dôvodu tehotenstva prerušili štúdium; nárok na tehotenské štipendium zaniká vznikom nároku na výplatu rodičovského príspevku po narodení dieťaťa na dieťa, na ktoré študentka poberá tehotenské štipendium, vznikom nároku na výplatu tehotenského, skončením tehotenstva alebo skončením štúdia.

(13) V roku 2020 v rámci vykonávacích predpisov boli vydané:

- vyhláška ministerstva č. 278/2020 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška ministerstva č. 233/2011 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení vyhlášky č. 18/2016 Z. z.; vyhláška rozšírila možnosti podpisu licenčnej zmluvy o podpis elektronickým postupom, čím zjednodušila prax pri podpisovaní licenčnej zmluvy.
- opatrenie ministerstva oznámené pod č. 12/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma maximálneho ročného školného na akademický rok 2021/2022 pre študijné programy v externej forme štúdia uskutočňované na verejných vysokých školách a na štátnych vysokých školách, čo je každoročná aktualizácia maximálnych súm ročného školného v externej forme štúdia.

1.2 Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania

(14) V roku 2020 poskytovalo vysokoškolské vzdelávanie dvadsať verejných vysokých škôl, tri štátne vysoké školy a jedenásť súkromných vysokých škôl.

(15) Okrem nich oprávnenie na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania na území SR malo aj päť zahraničných vysokých škôl, dve so sídlom v Českej republike (Vysoká škola mezinárodných a verejných vzťahů Praha, o. p. s. a NEWTON College, a.s. – ktorej bolo 4. 11. 2020 udelené oprávnenie na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania na území Slovenskej republiky)), jedna so sídlom vo Francúzskej republike (INSTITUT SUPÉRIEUR SPÉCIALISÉ DE LA MODE - MOD'SPÉ Paris), jedna so sídlom v Poľskej republike (Collegium Humanum - Szkoła Główna Menedżerska, ktorej bolo 24. 3. 2020 udelené oprávnenie na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania na území Slovenskej republiky) a jedna so sídlom v Maďarskej republike (Szent István Egyetem). Zahraničná vysoká škola Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach (sídlo v Poľskej republike) nezačala poskytovať vysokoškolské vzdelávanie na základe oprávnenia č. 2016-17399/44239:7-15A0 z 24. 10. 2016 (stav k 31. 10. 2020).

(16) Vláda SR odňala uznesením č. 364 z 10. 6. 2020 štátny súhlas právnickej osobe Akadémie médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie v Bratislave, n. o., ktorý ju oprávňoval na pôsobenie ako súkromná vysoká škola Akadémie médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie v Bratislave.

(17) Dňa 27. 2. 2020 schválila vláda SR svojim uznesením č. 95 na návrh Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zmenu názvu súkromnej vysokej školy Vysoká škola manažmentu v Trenčíne na Vysoká škola manažmentu.

(18) Novelou zákona o vysokých školách z roku 2019 môžu vysoké školy od 1.7. 2019 zakladať záujmové združenie právnických osôb – konzorcium vysokých škôl na účel spoločného postupu pri tvorbe študijných programov, vytvárania spoločných študijných programov, spoločného postupu v prijímacom konaní, spoločného uskutočňovania výskumnej, vývojovej alebo inej tvorivej činnosti alebo spoločného zabezpečovania možností stravovania a ubytovania pre študentov, pričom zápis takto vytvorených právnických osôb vykonáva ministerstvo. V roku 2020 ministerstvo nevykonalo zápis žiadneho konzorcia do registra konzorcií vysokých škôl.

(19) Jednotlivé vysoké školy spracovali svoje výročné správy o činnosti za rok 2020. Z niektorých z nich vyberáme nasledujúce informácie:

(20) V súvislosti s následkami pandémie COVID-19 študenti **UK Bratislava** v spolupráci s primárom oddelenia ambulantnej chemoterapie Národného onkologického ústavu skonštruovali alternatívny objemovo regulovaný prenosný pľúcny ventilátor Q-vent. Po zahájení sériovej výroby ventilátor ponúkli Taliansku a ďalším krajinám v rámci humanitárnej pomoci prostredníctvom MZ SR.

(21) Na strojníckej fakulte **TU Košice** vyvinuli univerzálny pľúcny ventilátor breaThU 2020 a podieľali sa na vývoji a zdokonaľovaní technológie Beewair, ktorá slúži na dekontamináciu vzduchu rozkladom organických častí v ňom.

(22) **TUAD Trenčín** úspešne implementovala výskumný projekt „Nové materiály a technológie pre priemysel 21. storočia – NOMATECH“. Podstatou a cieľom tohto projektu boli vedecké aktivity na troch univerzitných pracoviskách, zamerané na výskum a vývoj nových typov pokročilých materiálov a technológií ich spracovania pre priemysel. Na tento projekt univerzita získala finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vo výške 476 tisíc eur a to v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Vývoj sa realizoval v Centre pre funkčné a povrchovo funkcionalizované sklá – FunGlass, na Fakulte priemyselných technológií a na Fakulte špeciálnej techniky. Viedli ho šiesti kľúčoví vedecko-výskumní pracovníci.

(23) **UCM Trnava** sa rozšírilo v roku 2020 o novú fakultu – Fakultu zdravotníckych vied, so sídlom v Piešťanoch. Nová fakulta vznikla transformáciou Inštitútu fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie UCM (IFBLR) a pokračovala v poskytovaní vysokoškolského štúdia v študijných programoch fyzioterapia (1. a 2. stupeň štúdia) a rádiologická technika (1. stupeň štúdia).

1.3 Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania

Systém vysokoškolského vzdelávania

(24) Od 1. 1. 2020 prevzala SAAVŠ úlohy ministerstva a Akreditačnej komisie v oblasti akreditácií činností vysokých škôl.

(25) Vzhľadom na novú sústavu študijných odborov (platnú od 1. 9. 2019) boli študijné programy uskutočňované v 48 študijných odboroch. Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa je možné získať v niektorom zo 45 študijných odborov a vysokoškolské vzdelanie druhého alebo tretieho stupňa v niektorom zo 48 študijných odborov. V prípade troch študijných odborov nie je možné uskutočňovať študijné programy I. alebo II. stupňa samostatne, ale len študijné programy spájajúce prvý a druhý stupeň (farmácia, všeobecné lekárstvo a zubné lekárstvo). Naopak, v štyroch študijných odboroch (logopédia a liečebná pedagogika, teológia, učiteľstvo a pedagogické vedy a veterinárske lekárstvo) je možné okrem bakalárskych a magisterských programov vytvárať aj študijné programy spájajúce prvý a druhý stupeň.

(26) V roku 2020 minister školstva, vedy, výskumu a športu SR rozhodol na základe vyjadrenia Akreditačnej komisie o priznaní práv uskutočňovať štyri študijné programy. Išlo o žiadosti predložené mimo komplexných akreditácií činností vysokých škôl. Minister rozhodol o odňatí práv uskutočňovať 39 študijných programov. SAAVŠ rozhodla o udelení akreditácie študijných programov v dvoch prípadoch neukončených konaní prevzatých po Akreditačnej komisii. Vzhľadom na povinnosť vysokých škôl podať správu o výsledku prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov rozhodla SAAVŠ v 194 prípadoch o zrušení

časového obmedzenia priznaných práv, pozastavení uskutočňovať študijný program, obnovení práv alebo odňatí akreditácie odboru habilitačného konania a inauguračného konania, spolu 175 rozhodnutí. V roku 2020 pozastavila SAAVŠ uskutočňovanie 19 študijných programov a odňala právo uskutočňovať šesť habilitačných a inauguračných konaní. SAAVŠ zrušila časové obmedzenie pri 153 študijných programoch a 15 odboroch habilitačného konania a inauguračného konania. Sumárne počty jednotlivých typov rozhodnutí sú nasledujúce:

Typ rozhodnutia	Študijné programy				Habilitačné a inauguračné konanie	Spolu
	I. stupeň	II. stupeň	spojeného I+II stupňa	III. stupeň		
Priznanie práva (nové aj opätovné priznania)	0	0	0	4	0	4
Pozastavenie práva	0	0	0	0	0	0
Obnovenie práva	0	0	0	0	0	0
Odňatie práva	11	14	0	14	0	39
Zamietnutie žiadosti	0	0	0	0	0	0
Spolu	11	14	0	18	0	43

Tabuľka č. 1 - Počet rozhodnutí o akreditácii činností vysokých škôl mimo komplexnej akreditácie vydaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR

Typ rozhodnutia	Študijné programy				Habilitačné a inauguračné konanie	Spolu
	I. stupeň	II. stupeň	spojeného I+II stupňa	III. stupeň		
Priznanie práva (nové aj opätovné priznania)	0	2	0	0	0	2
Pozastavenie práva	1	2	0	16	0	19
Zrušenie časového obmedzenia	47	68	0	38	15	168
Odňatie práva	0	0	0	0	6	6
Obnovenie práva	0	0	0	0	1	1
Spolu	48	72	0	54	22	196

Tabuľka č. 2 - Počet rozhodnutí o akreditácii činností vysokých škôl mimo komplexnej akreditácie vydaných Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo

Študenti

(27) Medziročne bolo zaznamenané **zvýšenie** počtu študentov na vysokých školách na **133 311 študentov** (nárast o **2 228 študentov**, t. j. o 1,70 %). Verejné vysoké školy zaznamenali medziročný nárast počtu študentov o 2 589, na súkromných vysokých školách počet študentov klesol o 361 študentov. **Podiel študentov na súkromných vysokých školách sa** tak medziročne **mierne znížil na 11,52 %** (medziročný pokles o 0,47 percentuálneho bodu).

(28) **Podiel žien na celkovom počte študentov** vysokých škôl dosiahol v roku 2020 hodnotu **58,30 %** (medziročný pokles o 0,17 percentuálneho bodu). V prípade verejných vysokých škôl to bolo 57,71 % a na súkromných vysokých školách 62,85 %. Z hľadiska formy a stupňa štúdia mali ženy najvýraznejšie zastúpenie v rámci externého štúdia na prvom a druhom stupni, kde ich podiel dosiahol 67,38 %. Najvyšší podiel žien bol na UVLF Košice, kde bolo v roku 2020 82,06 % (medziročný nárast o 0,69 percentuálneho bodu) študentov ženského pohlavia. Naopak, najnižší podiel žien študoval na TU Košice (26,90 % podiel).

(29) Po viacročnom poklese počtu novoprijatých študentov vysokých škôl – občanov SR bol v roku 2020 zaznamenaný mierny nárast novoprijatých študentov na súkromné, ako aj verejné vysoké školy. V roku 2020 bolo na súkromné vysoké školy prijatých 2 615 študentov (nárast oproti roku 2019 o 0,50 %). Na verejné vysoké školy bolo v roku 2020 prijatých 26 596 študentov (nárast oproti roku 2019 o 6,35 %).

(30) Z hľadiska formy štúdia pokračoval **pokles podielu študentov v externej forme**, keď ich podiel na celkovom počte študentov **v roku 2020 poklesol na 17,51 %** (v roku 2019 to bolo 18,57 %).

(31) **Počet doktorandov** v dennej (3 759) aj externej (3 027) forme štúdia na verejných aj súkromných vysokých školách medziročne **poklesol o 17 študentov (o 0,27 %)**. V dennej forme štúdia bol medziročný nárast o 20 doktorandov (o 0 %), v externej forme bol zaznamenaný pokles o 37 študentov (o 1,39 %). Na verejných vysokých školách bol počet študujúcich v doktorandskom štúdiu v porovnaní s predchádzajúcim rokom nižší o 17 (medziročný pokles o 0,28 %), na súkromných vysokých školách bol ich počet medziročne bez zmeny. Podiel doktorandov na celkovom počte študentov predstavoval 4,74 %. Najvyšší medziročný pokles o 24 doktorandov bol zaznamenaný na STU Bratislava, za ktorou nasledovala TU Košice s medziročným poklesom o 22 doktorandov.

(32) **Počet cudzincov** študujúcich v SR (13 948) medziročne **vzrástol o 2 227 študentov**, ich podiel na celkovom počte študentov sa zvýšil 0,74 percentuálneho bodu (na 11,38 %). Ženy boli medzi zahraničnými študentmi zastúpené 53,86 % podielom, pričom v prípade súkromných vysokých škôl ich podiel v rámci zahraničných študentov dosiahol 65,90 %. Na náraste počtu študentov zo zahraničia sa najviac podieľa UK Bratislava s medziročným nárastom o 294 zahraničných študentov.

(33) Z pohľadu štatistickej klasifikácie odborov vzdelania **54,44 % zo všetkých študentov na verejných a súkromných vysokých školách študovalo spoločenské vedy, náuky a služby**. Rovnako aj v prípade doktorandského štúdia je najviac doktorandov v spoločenských vedách a náukách (36,48 % doktorandov). V rámci súkromných vysokých škôl v spoločenských vedách, náukách a službách bolo 68,59 % študentov. V takmer vo všetkých skupinách odborov mali medzi študentami ženy vyššie zastúpenie ako muži. Výnimku predstavovali iba technické vedy a náuky (22,80 %) a vojenské a bezpečnostné vedy a náuky (31,01 %). Najvýraznejšiu prevahu mali v prípade zdravotníckych odborov (73,36 %).

(34) V rámci spoločenských vied a náuk na prvých dvoch stupňoch denného vysokoškolského štúdia na verejných vysokých školách najväčší podiel tvoria študenti ekonomických vied (31,95%; v prípade externého štúdia dosiahol podiel 26,46%). Na súkromných vysokých školách v rámci spoločenských vied a náuk na prvých dvoch stupňoch denného štúdia tvorili najväčší podiel rovnako ekonomické vedy (40,04 %), avšak v prípade externého štúdia dominovali študijné programy zo skupiny spoločenských a behaviorálnych vied (63,11 %); konkrétne študijné programy zamerané na sociálnu prácu, ktorých podiel na celkovom počte externých študentov I. a II. stupňa vysokoškolského štúdia na súkromných vysokých školách predstavoval 37,34 %).

(35) **Na siedmich verejných vysokých školách študovala viac ako polovica (55,68 %) študentov**, pričom štvrtina (25,14 %) všetkých študentov študovala na dvoch vysokých školách (UK Bratislava a STU Bratislava). Najväčší podiel doktorandov z počtu študentov vysokej školy mali AU Banská Bystrica (10,98 %), VŠMU Bratislava (8,82 %) a VŠVU Bratislava (8,51 %). Najmenší podiel doktorandov z počtu študentov z verejných vysokých škôl mala UJS Komárno (2,38 %). Najväčší podiel doktorandov z počtu študentov

zo súkromných vysokých škôl mala PEVŠ Bratislava (3,87 %). Najväčší podiel študentov cudzincov mala VŠMP ISM Prešov (35,96 %).

(36) Z hľadiska veku **tri pätiny (62,42 %) študentov v dennej forme** štúdia v prvých dvoch stupňoch vysokoškolského vzdelávania boli vo veku **do 22 rokov** (vrátane). V prípade externej formy štúdia necelé dve tretiny (65,27 %) študentov na prvých dvoch stupňoch boli starších ako 27 rokov (vrátane). Takmer dve tretiny (64,69 %) doktorandov v dennej forme štúdia mali vek do 27 rokov (vrátane), v externej forme štúdia boli viac ako štyri pätiny doktorandov vo veku nad 29 rokov.

(37) V priebehu roka 2020 **riadne skončilo** vysokoškolské štúdium (prvý až tretí stupeň) **35 658 študentov** (medziročný pokles o 1 650 absolventov), z nich 20 580 (57,71 %) v spoločenských vedách, náukách a službách. V rámci technických vied a náuk skončilo štúdium spolu 7 040 študentov (19,74 %). Absolventi doktorandského štúdia tvorili 3,54 % z počtu absolventov.

(38) V roku 2020 bolo do centrálneho registra záverečných, rigorózných a habilitačných prác zaslaných celkom 40 727 záverečných prác v prvom, druhom a treťom stupni vysokoškolského vzdelávania, z toho bolo 18 510 bakalárskych prác, 18 792 diplomových prác a 1 410 dizertačných prác. Obhájených záverečných prác bolo v roku 2020 v prvom, druhom a treťom stupni vysokoškolského vzdelávania celkom 33 356. Z celkového počtu záverečných prác bola prevažná väčšina predložená v slovenskom jazyku (91,04 %), časť v anglickom jazyku (4,23%), v českom jazyku (2,07%), v maďarskom jazyku (1,67 %), v nemeckom jazyku (0,4 %) a v malom množstve v inom jazyku (0,58 %). Rozdiel v počte zaslaných záverečných prác do centrálneho registra záverečných prác a počtom obhájených prác sú najmä neobhájené práce, resp. preloženie termínu obhajoby, prípadne nepotvrdenie obhájenia práce zo strany vysokej školy.

(39) Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR bolo v **evidencii uchádzačov o zamestnanie** v decembri 2020 z verejných a súkromných vysokých škôl **2 188 uchádzačov - absolventov vysokých škôl²⁾**, čo bolo o 540 viac oproti roku 2019, z ktorých bolo 1 776 absolventov druhého, 410 absolventov prvého a dvaja absolventi tretieho stupňa. Z celkového počtu absolventov – evidovaných uchádzačov o zamestnanie verejných a súkromných vysokých škôl bolo 4,16 % v evidencii viac ako 12 mesiacov. Najviac absolventov – evidovaných uchádzačov o zamestnanie bolo v decembri 2020 v evidencii sedem až deväť mesiacov (50,18 %).

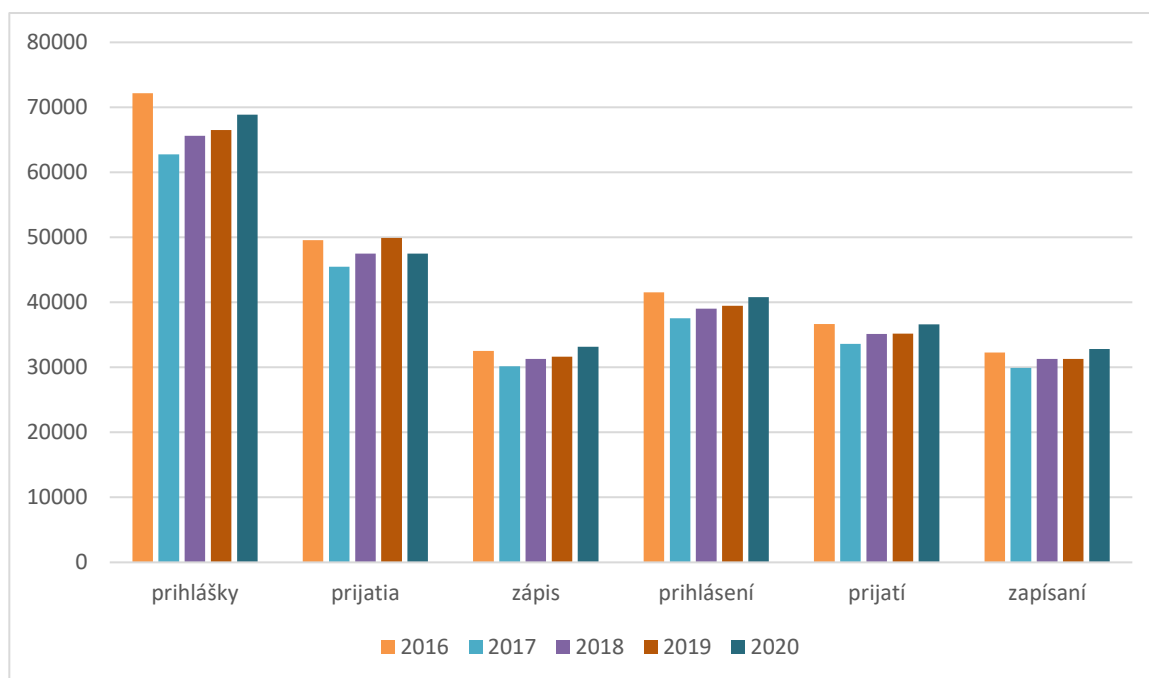
(40) Podrobnejšie údaje o študentoch a absolventoch sú uvedené v tabuľkovej prílohe, **v tabuľkách č. 1 až 5.**

Prijímacie konanie na I. stupeň

(41) V roku 2020 počet uchádzačov o štúdium na vysokých školách medziročne vzrástol. V roku 2020 bolo podaných 68 873 (v prípade žien 41 085) prihlášok³⁾, čo je o 2342 prihlášok viacej ako v predchádzajúcom roku. **Počet uchádzajúcich sa o štúdium vzrástol na 40 820 občanov SR** (v prípade žien na 22 925).

²⁾ Za absolventa - uchádzača o zamestnanie sa považujú len absolventi z dennej formy štúdia a len do veku 25 rokov. Absolvent mohol ukončiť štúdium aj v predchádzajúcom roku.

³⁾ Sú započítaní len občania SR. V počte sú aj prihlášky na štátne vysoké školy.

Graf č. 1 - Vývoj počtu prihlášok, prijatí a zápisov, prihlásených (fyzické osoby), prijatých (fyzické osoby) a zapísaných (fyzické osoby) – fyzická osoba je za všetky školy zohľadnená len raz, aj keď sa zúčastnila viacerých prijímacích konaní

(42) V roku 2020 sa na každých 100 prijatých uchádzačov nezapísalo na štúdium desať (10,4) uchádzačov. Celkovo bolo **prijatých** na štúdium **36 612 uchádzačov** a **zapísalo sa 32 810 uchádzačov** (fyzických osôb). Najviac, 23 349 uchádzačov, podalo prihlášku na štúdium spoločenských vied, náuk a služieb, z nich 89,88 % bolo na štúdium prijatých a zapísalo sa 18 121 uchádzačov, čo je 86,35 % z prijatých na študijné programy patriace do tejto skupiny študijných odborov. V prípade žien bolo na štúdium prijatých 20 325 uchádzačiek a zapísalo sa 18 157 uchádzačiek (fyzických osôb). Najviac, 14 924 uchádzačiek, podalo prihlášku na štúdium spoločenských vied, náuk a služieb, z nich 90,01 % bolo na štúdium prijatých a zapísalo sa 11 553 uchádzačiek, čo je 86,01 % z prijatých na študijné programy patriace do tejto skupiny študijných odborov.

(43) Najväčšia skupina uchádzačov o vysokoškolské štúdium mala **menej ako 20 rokov** (vrátane) a tvorila 60,62 %, v prípade **dennej formy štúdia 69,94 % z uchádzačov**. Maturujúci v roku 2020 tvorili z uchádzačov 57,25 % (v dennej forme štúdia 66,18 %; v externej forme 11,16 %).

(44) Podľa štatistických údajov v školskom roku 2019/2020 absolvovalo strednú školu s maturitou 39 101 žiakov (z toho 19 794 žien). O štúdium na vysokej škole SR sa z nich uchádzalo rovných 60 % všetkých absolventov (z absolventiek 67,40 %). Na štúdium na vysokej škole v SR sa zapísalo 50,24 % maturantov zo školského roka 2019/2020 (v prípade žien 56,35 % maturantiek).

Prijímacie konanie na 2. stupeň

(45) V roku 2020 bolo podaných **16 061 prihlášok** na štúdium na vysokej škole⁴⁾ v študijných programoch **druhého stupňa v dennej forme** a 3 337 v externej forme štúdia, čo predstavuje o 468 podaných prihlášok menej ako v roku 2019, z toho o 554 menej na dennú formu a o 86 viacej na externú formu. O štúdium sa uchádzalo 17 299 občanov SR, **prijatých**

⁴⁾ Sú započítaní len občania SR. V počte sú aj prihlášky na štátne vysoké školy. Nie je započítaná SEVŠ Skalica, ktorá údaje neposkytla.

bolo 16 214 uchádzačov (93,73 %) a na štúdium sa zapísalo 15 137 uchádzačov (93,36 % z prijatých). Ženy podali 9 399 prihlášok na štúdium na vysokej škole v študijných programoch druhého stupňa v dennej forme a 2 312 v externej forme štúdia. O štúdium sa uchádzalo 10 336 občanok SR, prijatých bolo 9 714 (93,98 %) a na štúdium sa zapísalo 9 086 uchádzačiek (93,54 % z prijatých).

(46) Takmer štyri pätiny (79,09 %) prihlášok podali absolventi bakalárskeho štúdia na tej istej vysokej škole. Najmenší podiel prihlášok absolventov bakalárskeho štúdia z inej vysokej školy mala medzi verejnými vysokými školami UJS Komárno (7,25 %).

(47) Z uchádzačov o štúdium v druhom stupni získalo vysokoškolské vzdelanie v prvom stupni v roku 2020 83,55 % z nich. Z hľadiska zápisu na štúdium druhého stupňa predstavovali **absolventi z roku 2020** z celkového počtu zapísaných **84,92 %**.

(48) Podrobnejšie údaje sú uvedené v **tabuľkách č. 7 až 9**.

Dostupnosť štúdia pre občanov so špecifickými potrebami

(49) V roku 2020 pokračovala vo svojej činnosti Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami ako konzultačný orgán, v ktorej sú zastúpení predstavitelia akademickej obce, neziskového sektora a ministerstva. V roku 2020 boli zabezpečené pre koordinátorov vysokých škôl vzdelávacie aktivity prostredníctvom podporných centier na UK Bratislava a TU Košice. Taktiež bola na zabezpečenie podporných služieb študentov so špecifickými potrebami verejným vysokým školám rozpísaná suma 700 tis. €, rovnako ako v roku 2019. V rozpise sa zohľadnili jednotlivé špecifické potreby, ktoré boli začlenené do niekoľkých kategórií zohľadňujúc predpokladanú finančnú náročnosť zabezpečenia podpornej služby (od 325 € v prípade chronicky chorých študentov po 5 400 € v prípade nepočujúcich a nedoslýchavých študentov).

Vysokoškolská mobilita

(50) 32 vysokých škôl sa vo Výzve 2019 na predkladanie žiadostí zapojilo do akcie Vzdelávacia mobilita jednotlivcov v rámci programu Erasmus+. V rámci Výzvy 2019 mohli vysoké školy požiadať buď o 16-mesačný, alebo 24-mesačný projekt vždy so začiatkom od 1. júna roku výzvy. Väčšina (26 z 32) vysokých škôl si zvolila 24-mesačné projekty, to znamená, že účastníkov mohla vyslať v oprávnenom období až do 31. mája 2020. V súvislosti so šírením koronavírusu (2019-nCoV) a následných rušení mobilit, Európska komisia umožnila príjemcom grantov predĺžiť si projekty o 12 mesiacov. Dvadsaťdva vysokých škôl si predĺžilo projekty v rámci Výzvy 2019 do 31. mája 2022. Z prebiehajúcich projektov z Výzvy 2019⁵⁾, k dátumu 19. 7. 2021 **vycestovalo** prostredníctvom tohto programu **1 871 študentov na študijný pobyt** v priemernej dĺžke 4,6 mesiaca a **1 153 študentov na pracovnú stáž** do podnikov v priemernej dĺžke 3,64 mesiaca. Spolu vycestovalo 3 024 študentov. Najviac študentov vyslala UK Bratislava (660).

(51) Priemerný mesačný grant študenta na štúdium bol 485 € a na stáž 644 €. ⁶⁾ Najviac študentov vycestovalo na štúdium do Českej republiky (358), do Španielska (185) a do Poľska

⁵⁾ Výzvy sú vyhlasované každý rok a školy sa do nich zapájajú každoročne, dochádza vždy k prelínaniu oprávneného obdobia projektov z dvoch výziev. Z tohto dôvodu vychádzajú štatistiky v rámci programu Erasmus+ z údajov z oprávneného obdobia projektov a nie z údajov z akademického roku.

⁶⁾ Rozdelenie krajín podľa výšky životných nákladov a im príslušné granty sú dostupné na: https://www.erasmusplus.sk/ako_ziskat_grant/prirucky/2019/2019_Sadzby_grantov_pre_zamestnancov_a_uci_acich_sa_KA1_3_aktualizovane_31_5.pdf

(181). Najviac študentov vycestovalo na stáž do Českej republiky (561), do Maďarskej republiky (97) a do Španielska (91).

(52) V rámci prebiehajúcich projektov z Výzvy 2019 (k 19. 7. 2021) vycestovalo prostredníctvom programu Erasmus+ 1 283 pracovníkov vysokých škôl za účelom výučby (680) alebo školenia (603).

(53) V rámci Výzvy 2019 predstavoval počet **prichádzajúcich študentov 2 134** mobilit, z toho na účely štúdia to bolo 1 598 študentov a na účely stáže 536 študentov. Najviac študentov prijala UK Bratislava (474), EU Bratislava (229), STU Bratislava (190), ŽU Žilina (146) a UPJŠ Košice (96). Študenti prišli na štúdium alebo stáž najčastejšie z týchto krajín: Španielsko (341), Francúzsko (277), Poľsko (241), Taliansko (219) a Portugalsko (171).

(54) V roku 2020 vycestovalo prostredníctvom Národného štipendijného programu 9 študentov, 50 doktorandov a 15 postdoktorandov s trvalým pobytom na Slovensku. Naopak, na štipendijný pobyt v SR prišlo 26 študentov, 33 doktorandov a 110 vysokoškolských učiteľov a výskumných alebo umeleckých pracovníkov zo zahraničia. Priemerná dĺžka pobytu bola u vyslaných študentov päť mesiacov, u doktorandov štyri mesiace a u postdoktorandov štyri a pol mesiaca. V prípade študentov bola priemerná mesačná výška poskytnutého štipendia 730 €, v prípade doktorandov 930 € a postdoktorandov 1 000 €. V prípade prijatých študentov v roku 2020 bola priemerná dĺžka ich pobytu na Slovensku päť mesiacov, v prípade doktorandov šesť mesiacov a v prípade vysokoškolských učiteľov päť mesiacov. V priemere bolo prichádzajúcim štipendistom poskytnuté štipendium v mesačnej výške 400 € pre študentov, 734 € pre doktorandov a 996 € pre vysokoškolských učiteľov.

(55) V roku 2020 pokračovala podpora účasti študentov na medzinárodných študentských súťažiach formou refundácie časti cestovných nákladov spojených s ich účasťou. Na rok 2020 bola vyčlenená suma 60 000 €. Možnosť refundácie však využila vzhľadom na vznik a šírenie pandémie COVID-19 iba UK Bratislava, ktorej študenti tak mali zjednodušený prístup k medzinárodným súťažiam v oblasti právnych vied.

1.4 Zamestnanci vysokých škôl

(56) Priemerný evidenčný prepočítaný **počet zamestnancov verejných vysokých škôl** v roku 2020 bol **20 154,6 (medziročný pokles o 1,25 %, t. j. pokles o 254,5 osôb)**. Z toho vysokoškolskí učelia tvoria 46,88 %, výskumní pracovníci 7,15 % a ostatní zamestnanci (administratíva, prevádzka, a pod.) tvoria 45,97 % zamestnancov.

(57) **Priemerný plat zamestnanca** verejnej vysokej školy v roku 2020 bol **1 501,85 €**, čo predstavuje medziročný **nárast o 6,96 %**. Priemerné platy zamestnancov verejných vysokých škôl v roku 2020 sú v rozpätí od 1 287,36 € na VŠVU Bratislava do 1 689,22 € na UPJŠ Košice. Priemerný plat v národnom hospodárstve v roku 2020 bol 1 133 €, ⁷⁾ čo predstavuje medziročný nárast o 3,75 %.

(58) Priemerný plat učiteľa verejnej vysokej školy v roku 2020 bol 1 865,40 €, čo predstavuje medziročný nárast o 7,42 %. Priemerný plat profesorov na verejných vysokých školách v roku 2020 bol 2 717,24 € (nárast o 7,83 %). Priemerný plat docentov v roku 2020 bol 2 066,47 € (nárast o 7,09 %). **Priemerný plat profesorov v pomere k priemernému platu vysokoškolských učiteľov bol na úrovni 1,46 násobku.** Pomer priemerného platu vysokoškolského učiteľa k priemernému platu zamestnanca verejných vysokých škôl bol na úrovni 1,24 násobku.

⁷⁾ Zdroj: Štatistický úrad SR

(59) **Priemerný plat výskumných pracovníkov**⁸⁾ na verejných vysokých školách dosiahol v roku 2020 výšku **1 632,94 €**. V porovnaní s priemerným platom z roku 2019 ide **o 8,07 % nárast**.

(60) **Priemerný plat neučiteľských pracovníkov**⁹⁾ na verejných vysokých školách dosiahol v roku 2020 výšku **1 110,63 €**. V porovnaní s priemerným platom z roku 2019 ide **o 4,78 % nárast**.

(61) V roku 2020 bol podiel tvorivých pracovníkov (vysokoškolskí učitelia, výskumní a umeleckí pracovníci) 54,03 % na celkovom počte zamestnancov verejných vysokých škôl. Najnižší podiel tvorivých pracovníkov 41,71 % mala UVLF Košice, najvyšší podiel 67,12 % mala VŠMU Bratislava. Zamestnanci vo funkcii **profesora tvorili 14,57 % na počte vysokoškolských učiteľov** verejných vysokých škôl. Najvyšší podiel vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesora mala AU Banská Bystrica, a to 19,74 % (podiel docentov na tejto vysokej škole bol 26,32 %), naopak najnižší podiel vysokoškolských učiteľov z verejných vysokých škôl vo funkcii profesora mala EU Bratislava (9,30 %).

(62) Najnižší počet študentov na počet vysokoškolských učiteľov mali TU Zvolen (9,56), UPJŠ Košice (10,60) a UK Bratislava (10,61) bez zohľadnenia umelecky orientovaných vysokých škôl. Najvyšší počet študentov na jedného vysokoškolského učiteľa mala TUAD Trenčín (22,37). Najmenej študentov na jedného vysokoškolského učiteľa vo funkcii profesor pripadá na TU Zvolen (65,20).

(63) Vysoké školy v roku 2020 vypísali 2 350 výberových konaní na obsadenie miesta vysokoškolského učiteľa (235 vo funkcii profesora a 533 vo funkcii docent). Pri 1 614 (**68,68 %**) **výberových konaniach obsadili danú pozíciu uchádzači opakovane**.

(64) V roku 2020 prezident SR (po skončení funkčného obdobia následne novo zvolená prezidentka SR) vymenoval (vymenovala) na základe návrhov verejných vysokých škôl a súkromných vysokých škôl spolu **81 profesorov**, z toho 19 žien. Priemerný vek vymenovaných profesorov sa zvýšil na 51,66 rokov (v roku 2019 to bolo 50,69 rokov). Najstarší vymenovaný profesor bol vo veku 67 rokov, najmladší vymenovaný profesor bol vo veku 38 rokov. Najviac vymenovaných profesorov bolo navrhnutých z STU Bratislava (12), TU Košice (12) a VŠZaSP Bratislava (9).

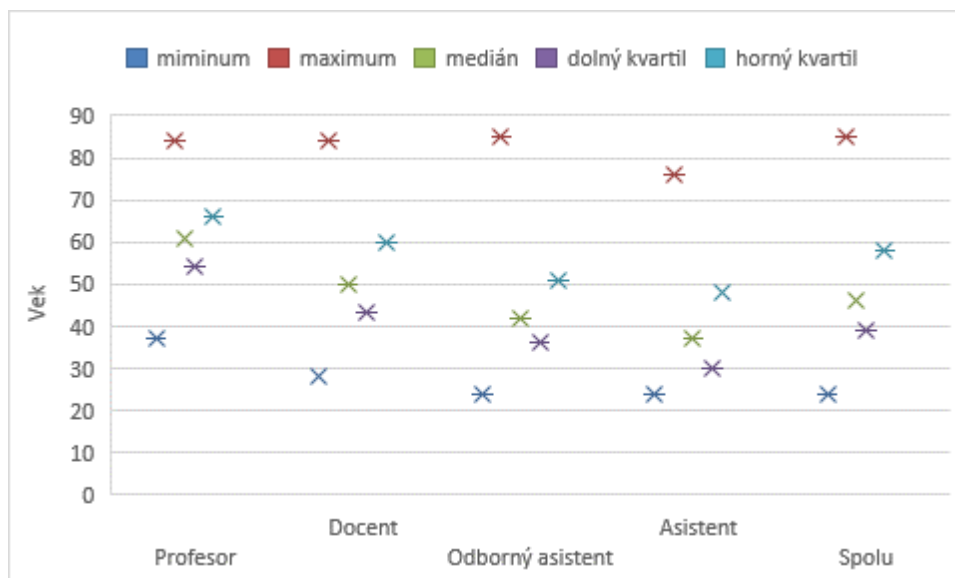
(65) Podľa údajov z registra zamestnancov vysokých škôl k 31.12.2020 najstarší vysokoškolský učiteľ vo funkcii profesora mal na vysokých školách (vrátane štátnych) vek 84 rokov, najmladší 37 rokov. Menej ako 54 rokov má štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesora, **medián veku bol 61 rokov** a štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesora mala vek viac ako 66 rokov.¹⁰⁾

(66) Vek vysokoškolských učiteľov vo **funkcii docent** bol od 31 do 85 rokov. Štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii docenta má vek do 45 rokov, **medián veku bol 52 rokov** a štvrtina mala viac ako 62 rokov.

⁸⁾ V rámci vykazovania sa v kategórii výskumných pracovníkov uvádzajú aj zamestnanci bez vysokoškolského vzdelania, ktorí sa podieľajú na výskumnej činnosti, resp. pri nej asistujú.

⁹⁾ V rámci vykazovania neučiteľských pracovníkov sa uvádzajú zamestnanci, ktorí sa nepodieľajú na pedagogickej a výskumnej činnosti.

¹⁰⁾ Nezohľadňuje sa výška úväzku príslušného vysokoškolského učiteľa.

Graf č. 2 - Veková štruktúra vysokoškolských učiteľov vysokých škôl (vrátane štátnych) (minimálny vek, prvý kvartil, medián, tretí kvartil a maximálny vek), zdroj: Register zamestnancov vysokých škôl

(67) Podľa stavu k 31.12.2020 počet fyzických osôb zamestnaných na vysokých školách (vrátane súkromných a štátnych) ako vysokoškolský učiteľ alebo výskumný/umelecký pracovník medziročne zaznamenal nárast (vrátane počtu zamestnancov mimo pracovného pomeru, pričom sa nezohľadňuje výška úväzku). V rámci zamestnancov v pracovnom pomere v roku 2020 bol zaznamenaný pokles v prípade profesorov o 29 osôb (úbytok 128, prírastok 99) a taktiež pokles v prípade lektorov – ide o najvyšší pokles v rámci počtov zamestnancov - o 39 osôb (úbytok 81, prírastok 42). K najväčšiemu nárastu v rámci zamestnancov v pracovnom pomere došlo v prípade asistentov, kde sa počet fyzických osôb v tejto funkcii zvýšil medziročne o 104 osôb (úbytok 90, prírastok 194). Nárast o 39 osôb bol zaznamenaný v prípade docentov (úbytok 209, prírastok 248) a v prípade odborných asistentov pokles o 13 osôb (úbytok 635, prírastok 622).

(68) Prezidentka Slovenskej republiky vymenovala v roku 2020 dvoch rektorov verejných vysokých škôl (TU Zvolen a AU Banská Bystrica) a dvoch rektorov súkromných vysokých škôl (HUAJA Banská Štiavnica a VŠZaSP Bratislava).

(69) Slovenská komisia pre vedecké hodnosti (ďalej len „SKVH“), poradný orgán ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR na rozhodovanie o otázkach týkajúcich sa udeľovania najvyššej vedeckej hodnosti doktora vied „DrSc.“, prerokovala v roku 2020 celkovo šesť návrhov na obhajobu vedeckej hodnosti doktora vied (čo je o šesť viacej ako v predchádzajúcom roku). Z návrhov, ktoré SKVH odporučila na obhajobu, bolo v roku 2020 vedeckými radami vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied na Slovensku udelených šesť vedeckých hodností doktora vied „DrSc.“, čo je o jednu menej ako v predchádzajúcom roku.

(70) Podrobnejšie údaje týkajúce sa zamestnancov vysokých škôl v **tabuľkách č. 10, 11a, 11b, 11c a 12.**

1.5 Vysokoškolská veda a technika

(71) Vysoké školy získali v roku 2020 finančné prostriedky na uskutočňovanie výskumu a vývoja zo štátneho rozpočtu takmer výlučne prostredníctvom kapitoly ministerstva. Získavali ich ako inštitucionálnu formu podpory výskumu a vývoja v rámci rozpočtového

programu 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl a tiež ako účelovú formu podpory na základe súťaže s ostatnými subjektmi zaoberajúcimi sa výskumom a vývojom z Agentúry na podporu výskumu a vývoja.

Podprogram Vysokoškolská veda a technika

(72) V rámci podprogramu 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika* bola v roku 2020 ministerstvom podporovaná oblasť:

- a) prevádzky a rozvoja infraštruktúry pre výskum a vývoj,
- b) základného výskumu prostredníctvom vnútorného grantového systému VEGA,
- c) aplikovaného výskumu pre rezort školstva prostredníctvom vnútorného grantového systému KEGA.

(73) **Na prevádzku a rozvoj infraštruktúry** p pre výskum a vývoj bolo z dotácie pre verejné vysoké školy v roku 2020 **vyčlenených 152 928 099 €**, t. j. rozpočet **vyšší o 1 589 292 €** ako bol v roku 2019. Spôsob rozpisu finančných prostriedkov je uvedený v časti 2.1.

(74) Na podporu projektov základného výskumu prostredníctvom **VEGA** bolo v roku 2020 na verejné vysoké školy **rozpísaných 12 214 921 €¹¹⁾** (uvedená suma je bez dotácie Medzinárodnému laserovému centru), čo je o 516 044 € viac ako v roku 2019. Výber a hodnotenie projektov uskutočnilo trinásť komisií zložených z odborníkov z vysokých škôl a z pracovísk Slovenskej akadémie vied.

(75) V rámci verejných vysokých škôl **na jeden projekt VEGA** bolo v priemere vynaložených **9 859 €**, čo je o 983 € viac ako v predchádzajúcom roku a počet financovaných projektov VEGA sa oproti roku 2019 znížil o 79 projektov.

(76) Prehľad o úspešnosti jednotlivých vysokých škôl v rámci VEGA je **v tabuľke č. 13a**. Údaje o počte riešených projektov a výška finančných prostriedkov poskytnutých na ich riešenie podľa jednotlivých odborných komisií VEGA sú uvedené **v tabuľke č. 13b**.

(77) Na podporu projektov v oblasti výskumu pre rezort školstva prostredníctvom **KEGA** bolo v roku 2020 **rozpísaných 4 400 000 €**, čo je o 508 947 € viac ako v roku 2019. V roku 2020 bolo prostredníctvom KEGA finančne podporených 503 projektov (171 nových projektov so začiatkom riešenia v roku 2020 a 332 projektov pokračujúcich v riešení). V roku 2020 sa zvýšil počet financovaných projektov o jeden oproti predchádzajúcemu roku. Výber a hodnotenie projektov KEGA zabezpečovali štyri komisie zložené z odborníkov z vysokých škôl. Prehľad o úspešnosti jednotlivých vysokých škôl v rámci KEGA je uvedený **v tabuľke č. 14**.

Aktivity verejných vysokých škôl v rámci štátnych programov a projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja

(78) Agentúra na podporu výskumu a vývoja (ďalej len „APVV“) poskytla v rámci podpory projektov financovaných na verejných vysokých školách z **prostriedkov APVV spolu 24 558 284,71 €** (v roku 2019 to bolo 23 627 213, 57 €, čo predstavuje nárast o 3,94 %). Od roku 2016 podiel poskytovaných finančných prostriedkov kontinuálne narastal (v roku 2016 to bolo 14 744 636,00 €, čo predstavuje nárast o 66,56 %). **Podiel verejných vysokých škôl na celkovom objeme finančných prostriedkov poskytnutých na podporu projektov APVV predstavuje 62,21 %**. V porovnaní s rokom 2019 ide o výrazný nárast (o 2,06 percentuálneho bodu). Od roku 2016 tento podiel kontinuálne narastal (o 8,28 percentuálneho bodu).

¹¹⁾ Ide o rozpis dotácií bez zohľadnenia neskorších vratiek (v prípade predčasne ukončeného projektu, zrušenia projektu, nedočerpania dotácie sa zvyšné finančné prostriedky počas roka vracajú ministerstvu).

(79) Pozícia sektora verejných vysokých škôl v rámci sektorov výskumu a vývoja pri získavaní účelovej podpory výskumu a vývoja prostredníctvom APVV zostala v roku 2020 dominantná. V roku 2020 bola vyhlásená všeobecná výzva APVV. Podporené projekty z tejto grantovej schémy budú financované od 1. júla 2021. V roku 2020 boli zároveň poskytované finančné prostriedky na pokračujúce projekty z predchádzajúcich rokov v grantových schémach všeobecnej výzvy, mobilné projekty, výskumné bilaterálne projekty a projekty na dofinancovanie 7. rámcového programu.

(80) Úspešnosť jednotlivých verejných vysokých škôl v získavaní podpory na riešenie úloh výskumu a vývoja priamo z APVV je uvedená v **tabuľke č. 15a**. Porovnanie úspešnosti jednotlivých sektorov výskumu a vývoja na získavaní podpory od APVV v roku 2020 sa nachádza v **tabuľke č. 15b**.

Publikačná a umelecká činnosť

(81) Za vykazovacie obdobie 2020 bolo vysokými školami v Centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti (CREPČ) evidovaných spolu **38 069 výstupov publikačnej činnosti** vo všetkých kategóriách evidencie publikačnej činnosti v zmysle platnej legislatívy (Vyhláška č. 456/2012 o CREPČ a CREUČ). Celkový počet evidovaných výstupov publikačnej činnosti sa oproti vykazovaciemu obdobiu 2019 znížil o 4 331 publikácií. Všetky publikácie vykazovacieho obdobia 2020 podliehajú formálnej i obsahovej verifikácii, ktorej výsledkom môže byť zmena kategorizácie výstupu publikačnej činnosti, ako aj vyradenie výstupu z evidencie.

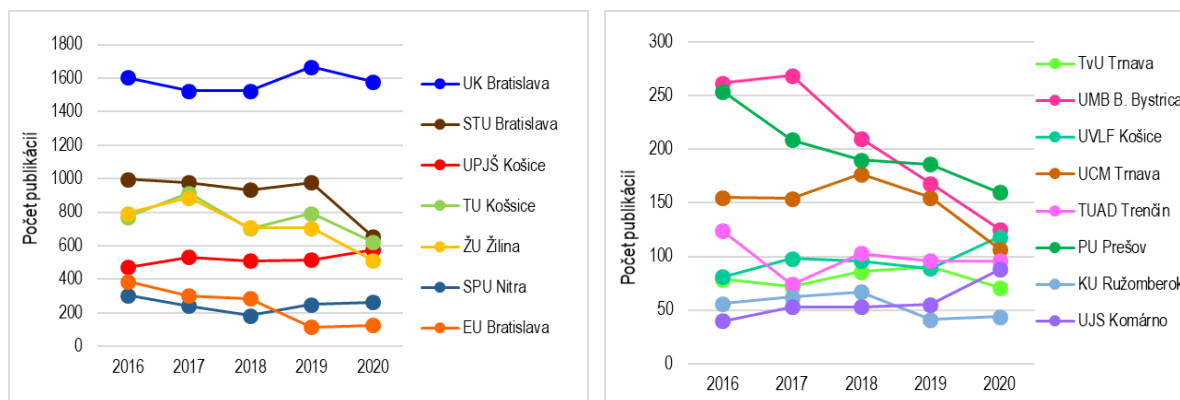
(82) Za vykazovacie obdobie 2020 bolo vysokými školami v Centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti (CREUČ) evidovaných spolu **2 742 výstupov umeleckej činnosti** v zmysle platnej legislatívy (Vyhláška č. 456/2012 o CREPČ a CREUČ). Celkový počet evidovaných výstupov publikačnej činnosti sa oproti vykazovaciemu obdobiu 2019 znížil o 584 umeleckých výstupov. Všetky umelecké výstupy vykazovacieho obdobia 2020 podliehajú formálnej i obsahovej verifikácii, ktorej výsledkom môže byť zmena kategorizácie umeleckého výstupu, ako aj vyradenie výstupu z evidencie.¹²⁾

(83) Pokles celkového počtu výstupov publikačnej a umeleckej činnosti vysokých škôl v SR v roku 2020 mohol byť ovplyvnený aj celosvetovou a celospoločenskou situáciou v súvislosti s epidémiou ochorenia COVID-19.

(84) Vývoj počtu publikácií **registrovaných v databáze Web of Science Core Collection**¹³⁾ (WoS Core) za roky 2016 – 2020 je zobrazený v dvoch častiach **grafu č. 3**.

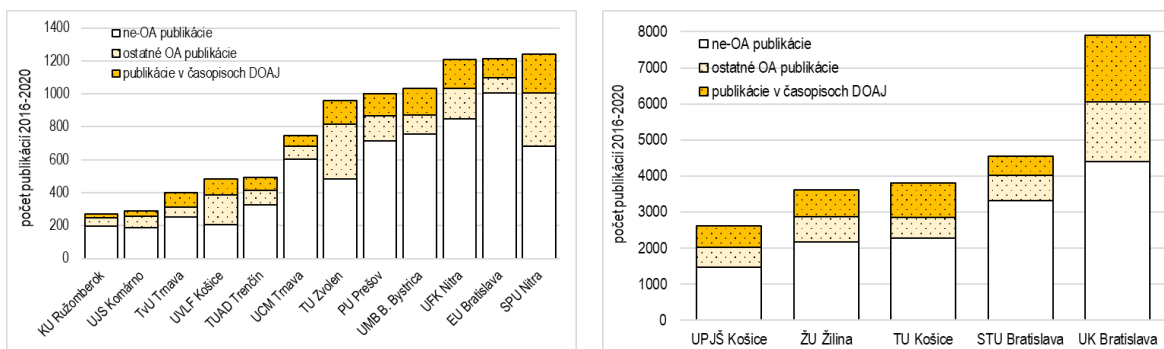
¹²⁾ Údaje podľa CREPČ a CREUČ ku dňu 30.5.2020. Údaje za CREPČ sú za 32 vysokých škôl (verejné, štátne, súkromné). Údaje za CREUČ sú za 16 vysokých škôl (verejné, štátne, súkromné).

¹³⁾ Údaje v tejto časti za 17 verejných vysokých škôl okrem umelecky zameraných. Spracované na základe údajov v InCites k 30. 4. 2021 pre publikácie typu článok, prehľad, konferenčný príspevok a list. Stav nie je konečný, publikácie za rok 2020 sú v prípade konferenčných zborníkov do databázy WoS priebežne dopĺňané.

Graf č. 3 - Počet publikácií verejných vysokých škôl registrovaných vo WoS Core Collection v rokoch 2016 – 2020, zdroj: WoS Core/InCites¹⁴⁾

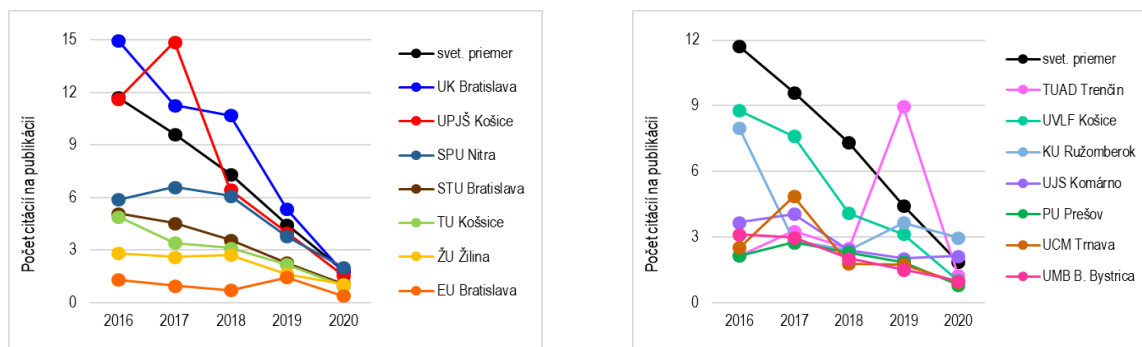
(85) Zastúpenie publikácií v režime voľného prístupu (open access, v skratke OA) a v rámci neho voľným prístupom zlatou cestou v časopisoch z registra OA časopisov (gold open access, v skratke DOAJ) je znázornené v **grafe č. 4**. Nadpolovičné až tretinové (57 % – 34 %) zastúpenie prác v režime OA publikovaných spolu za obdobie 2016-2020 majú (zostupne) UVLF Košice, TU Zvolen, SPU Nitra, UK Bratislava, UPJŠ Košice, TU Košice, ŽU Žilina, TvU Trnava, UJS Komárno a TUAD Trenčín. Tieto univerzity zároveň aj prevyšujú, resp. sú na úrovni svetového priemeru s 34,7 %-tným zastúpením OA publikácií. Najmenej sú OA publikácie zastúpené na EU Bratislava (17 %). Pozorovaný je trend absolútneho a zároveň aj relatívneho zvyšovania počtu voľne prístupných publikácií.

Graf č. 4 - Zastúpenie publikácií verejnej vysokej školy registrovaných vo WoS Core Collection za obdobie 2016 – 2020 publikovaných formou voľného prístupu (OA), zdroj: WoS Core/InCites

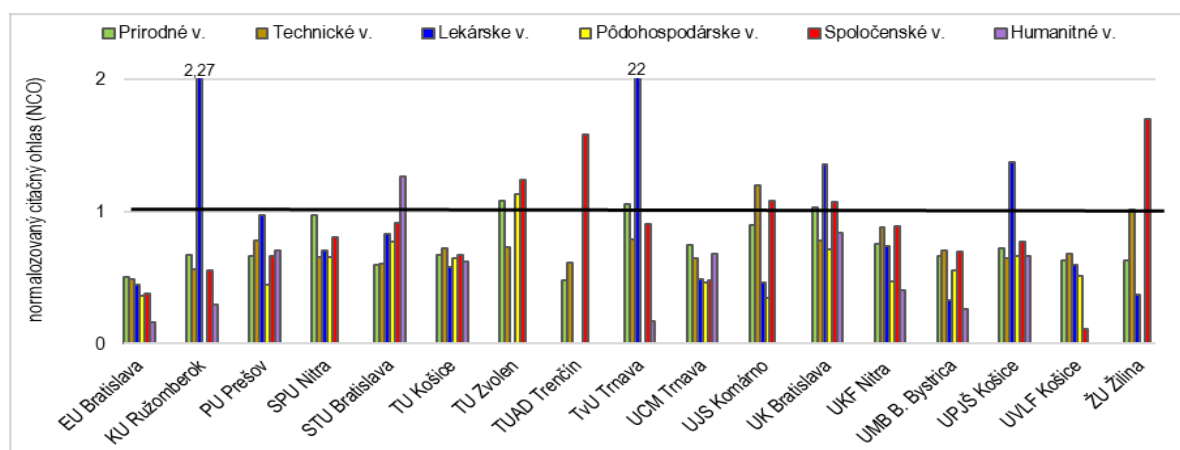
(86) **Graf č. 5** ilustruje priemerný počet citácií na priemernú publikáciu autorov verejnej školy v období 2016 – 2020 a svetový priemer. UK Bratislava si za 5-ročné obdobie a aj dlhodobo udržiava svetovo nadpriemerné hodnoty počtu citácií na publikáciu.

¹⁴⁾ Prístup k údajom v rámci implementácie národných projektov *Informačný systém výskumu a vývoja – prístupy do databáz pre potreby výskumných inštitúcií (NISPEZ IV)* a *Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku II – NITT SK II*.

Graf č. 5 - Priemerný počet citácií na publikáciu verejnej vysokej školy v rokoch 2016 – 2020 v porovnaní so svetovým priemerom, zdroj: WoS Core/InCites ¹⁵⁾

(87) V grafe č. 6 sú uvedené priemerné hodnoty citačného ohlasu normalizovaného podľa vedného odboru (ďalej normalizovaný citačný ohlas, NCO)¹⁶⁾ za roky 2016 – 2020 (členenie podľa kategórií odborov Veda a technika z Frascati manuálu)¹⁷⁾ v porovnaní so svetovou hodnotou približne 1. Podrobnejšie je uvedené v odsekoch pre jednotlivé vedné odbory OECD.

Graf č. 6 - Priemerný citačný ohlas normalizovaný podľa vedného odboru za roky 2016 – 2020 v porovnaní s priemernou svetovou hodnotou (pribl. 1), zdroj: WoS Core/InCites

Publikačná činnosť – prírodné vedy

(88) Všetky verejné vysoké školy majú publikácie v časopisoch zaradených vo WoS Core do prírodných vied s celkovým počtom 13571 publikácií za roky 2016 – 2020, najviac UK Bratislava (4765) a STU Bratislava (2621). Nad 1700 prác v tejto vednej oblasti publikovali

¹⁵⁾ Údaje pre TvU Trnava nie sú do grafu zahrnuté, uvedené sú v tabuľke č. 16b. Hodnota 116 za rok 2016 je výsledkom mimoriadne vysokého počtu citácií v oblasti lekárskeho odboru (podrobnejšie v príslušnom odseku); po roku 2016 tento ukazovateľ za TvU Trnava vykazuje klesajúci trend, no stále nad hodnotou svetového priemeru počtu citácií na publikáciu za príslušný rok.

¹⁶⁾ NCO – normalizovaný citačný ohlas je normalizovaný na základe kategorizácie časopisov podľa vedných disciplín/vedných odborov. Je v ňom zohľadnený typ publikácie (článok, prehľadová práca, konferenčný príspevok, poznámka), rok publikovania a vedný odbor. I napriek normalizácii (vyjadrení pomerom voči celosvetovému ohlasu pre daný vedný odbor, typ publikácie a rok) v prípade súboru s malým počtom publikácií hodnota normalizovaného citačného ohlasu môže byť významne ovplyvnená nízkym počtom alebo aj len jednou publikáciou v súbore, ktorá získala veľmi vysoký počet citácií. Z tohto dôvodu sú v grafe uvedené priemerné hodnoty normalizovaného citačného ohlasu v prípadoch, keď vysoká škola disponuje dostatočným počtom publikácií.

¹⁷⁾ Dostupné na: https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en#page1.

TU Košice a UPJŠ Košice. Nad 1000 prírodovedných prác vo WoS má aj ŽU Žilina. Najmenej publikácií v prírodných vedách bolo vytvorených na KU Ružomberok (82).

(89) V prírodných vedách je najvyššie zastúpenie, 98 často citovaných prác (HCP)¹⁸⁾, z nich UK Bratislava (53 v podskupinách *Fyzikálne vedy*, *Biologické vedy*, *Vedy o Zemi a environmentálne vedy* a *Matematické vedy*), SPU Nitra (15 v podskupinách *Biologické vedy* a *Vedy o Zemi a environmentálne vedy*), po sedem STU Bratislava a TU Zvolen obe v podskupinách *Vedy o Zemi a environmentálne vedy*, *Biologické vedy* a *Matematické vedy* po štyri UPJŠ Košice (*Fyzikálne vedy*, *Biologické vedy* a *Chemické vedy*) a TUKE (*Fyzikálne vedy* a *Matematické vedy*), po 3 UKF Nitra (*Vedy o Zemi a environmentálne vedy*) a UMB B. Bystrica (*Fyzikálne vedy* a *Matematické vedy* a *Biologické vedy*) a po jednej majú PU Prešov (*Biologické vedy*), UJS Komárno (*Matematické vedy*), UVLF Košice a ŽU Žilina (*Vedy o Zemi a environmentálne vedy*). Niektoré práce vznikli v spoluautorstve viacerých slovenských verejných vysokých škôl.

(90) V rámci podskupín vedných odborov OECD bol najvyšší počet HCP zastúpený v podskupine *Fyzikálne vedy* s počtom 42 (reprezentovaných najmä výskumom častíc a polí a v astrofyzike v rámci mnohopočetných medzinárodných vedeckých kolektívov najmä ATLAS collaboration, do ktorých je zapojená UK Bratislava. V podskupinách *Biologické vedy* je 29 HCP s dominanciou publikácií SPU Nitra, *Vedy o Zemi a environmentálne vedy* majú 21 HCP (významne prispieva UK Bratislava, STU Bratislava, TU Zvolen), v *Matematických vedách* je 9 HCP (UK Bratislava a TU Košice) a *Chemické vedy* majú 6 HCP.

(91) Väčšina verejných vysokých škôl uprednostňuje voľne prístupné publikovanie (OA všetky cesty) v rozsahu 24 % - 52 % publikácií a všetky okrem 4 vysokých škôl prevyšujú podielom OA publikácií svetový priemer v prírodných vedách (34,6 %). Najvyššie zastúpenie majú OA práce registrované vo WoS Core v prírodných vedách za roky 2016-2020 v TU Zvolen (52 %), UVLF Košice (50 %), UK Bratislava a SPU Nitra (obe 47%), TU Košice a UPJŠ Košice (obe 46 %), PU Prešov (44 %), UJS Komárno a TUAD Trenčín (42 %). STU Bratislava má najnižší podiel prác publikovaných v režime OA (20 %). V ostatných verejných vysokých školách OA práce tvoria 24 % až 36 % všetkých publikácií typu článok, prehľad, konferenčný príspevok a list).

(92) Publikácie UVLF Košice (82 %), UK Bratislava a UCM Trnava (obe 78 %), UPJŠ Košice a TU Zvolen (obe 75 %) presiahli svetový priemerný podiel citovaných publikácií (74 %). UK Bratislava, TU Zvolen a TvU Trnava zároveň dosiahli úroveň svetového priemerného normalizovaného citačného ohlasu (NCO) v prírodných vedách (1,02). Naviac UK Bratislava a TU Zvolen zároveň dosiahli aj hodnotu svetového priemeru počtu citácií na priemernú publikáciu v prírodných vedách (7,9) za obdobie 2016 – 2020. Menej než polovičný podiel aspoň raz citovaných publikácií bol pozorovaný v prípade EU Bratislava (32 %) a ŽU (45 %). Pre ostatné verejné vysoké školy bol zaznamenaný viac ako polovičný až dvojtretinový počet publikácií, ktoré boli citované aspoň raz.

(93) Publikovanie v prírodovedných časopisoch zaradených na základe hodnoty ich tzv. „impakt“ faktora do 1. a 2. kvartilu mierne prevláda nad publikovaním v časopisoch 3. a 4. kvartilu. Najvyšší - 2-násobný pomer v prospech prác z časopisov v 1. a 2. kvartile bol zaznamenaný pre UK Bratislava a TUAD Trenčín (tu vďaka publikáciám v oblasti materiálového výskumu), a v STU Bratislava a TvU Trnava (obe 1,9); svetový priemer je 2,9. V prípade SPU je tento pomer vyrovnaný a v KU Ružomberok a PU Prešov mierne prevláda publikovanie v časopisoch v 3. a 4. kvartile.

¹⁸⁾ Highly cited papers (HCP) sú publikácie typu článok, prehľadová práca, konferenčný príspevok a poznámka, ktoré sú na základe počtu citácií vo svojej vednej disciplíne podľa klasifikácie Essential Science Indicators za posledných 10 rokov (za každý rok samostatne) zaradené do horného 1 % najčastejšie citovaných prác na svete.

Publikačná činnosť – technické vedy

(94) V rámci časopisov zaradených do **technických vied** v období rokov 2016 – 2020 vytvorili verejné vysoké školy 9999 publikácií registrovaných vo WoS Core. V intervale 2300 až 2600 technicky zameraných prác je registrovaných pre STU Bratislava, ŽU Žilina a TU Košice. Nad tisíc publikácií má UK Bratislava. Ostatné verejné vysoké školy vytvorili do 435 technicky zameraných publikácií, najmenej na KU Ružomberok (23).

(95) O desať HCP v technických vedách sa delí 9 verejných vysokých škôl. Dvoma prácami je zastúpená podskupina *Environmentálne inžinierstvo* z STU Bratislava a po 1 HCP z TU Zvolen, UJS Komárno, UKF Nitra a ŽU Žilina. Medzi ďalšie patria SPU Nitra (*Environmentálna biotechnológia*), TUAD Trenčín (*Materiálové inžinierstvo*), UK Bratislava (*Ostatné technické vedy*) a UMB B. Bystrica na pomedzí spoločenských disciplín a dopravy. Tieto HCP vznikli mimo spolupráce medzi uvedenými vysokými školami.

(96) Svetový priemer podielu voľne prístupných publikácií v technických vedách je 24 %, v rámci slovenských verejných vysokých škôl majú najvyšší podiel 58 % TU Zvolen (z 382 publikácií v technických vedách), 50 % SPU Nitra (z 324). Najnižší podiel dosahuje TvU Trnava (21 % z 29 publikácií). Zastúpenie OA technicky zameraných publikácií v ostatných verejných vysokých školách sa pohybuje od 25 % (UPJŠ) do 48 % (UMB B. Bystrica) s prevahou publikácií s viac ako tretinovým zastúpením OA publikácií.

(97) Svetový priemer podielu citovaných publikácií v technických vedách (68 %) prekračujú UPJŠ Košice (78 % zo 435 prác), UK Bratislava (74 % z 1157 prác) a TU Zvolen (69 % z 382 prác) pričom vo väčšine vysokých škôl je podiel citovaných publikácií nadpolovičný až dvojtretinový. Priemerne sú publikácie verejných vysokých škôl v technických vedách citované menej ako vo svete (6,8). Tejto hodnote sa približujú publikácie UK Bratislava (5,5) a UPJŠ Košice (5,3). Hodnotu priemerného svetového NCO (1,00) dosahuje ŽU Žilina (1,01) a prevyšuje UJS Komárno (1,2) 80 prácami v oblasti inžinierstva a počítačových vied.

(98) Vo väčšine verejných vysokých škôl publikovanie v technicky zameraných časopisoch zaradených do 1. a 2. kvartilu prevažuje nad publikovaním v časopisoch v 3. a 4. kvartile. Viac ako dvojnásobný počet prác publikovaných v časopisoch v 1. a 2. kvartile majú UK Bratislava, UKF Nitra, TUAD Trenčín (zhodne 2,3) a TU Zvolen (2,1). Najvyšší pomer dosiahla UPJŠ Košice (3,8) nasledovaná UMB B. Bystrica (3,2), ktoré prevýšili svetový podiel 2,9. K týmto hodnotám výrazne prispievajú publikácie hlavne z podskupiny *Environmentálne inžinierstvo a Materiálové inžinierstvo*.

Publikačná činnosť – lekárske vedy

(99) Verejné vysoké školy v časopisoch zaradených do **lekárskych vied** v období rokov 2016 – 2020 vytvorili 3619 publikácií registrovaných vo WoS Core miernou prevahou počtu publikácií v klinickom lekárstve (1626) nad prácami v základnom lekárskom výskume (1435). Najvyšší počet 2229 publikácií má UK Bratislava nasledovaná UPJŠ Košice so 703 prácami. V rozsahu od 103 do 163 vzostupne publikovali TU Košice, TvU Trnava, UKF Nitra, SPU Nitra, STU Bratislava a UVLF Košice. Ostatné vysoké školy vytvorili od 14 do 95 prác (95 z PU Prešov aj v oblasti verejného zdravia).

(100) Z celkového počtu 68 HCP v lekárske vedách je 43 prác v podskupine *Klinické lekárske vedy* a 22 v *Zdravotné vedy*. TvU Trnava má z jej celkovo 119 publikácií v lekárske vedách 36 HCP (*Klinické lekárske vedy a Zdravotné vedy* najkompletnejšie epidemiologické štúdie *Global Burden of Disease Study – GBD* s početným medzinárodným zastúpením). UK Bratislava má 26 HCP z 2229 publikácií (prevaha *Klinické lekárske vedy*, najmä GBD štúdie), UPJŠ Košice 11 HCP zo 703 publikácií (*Klinické lekárske vedy*

a *Zdravotné vedy*, účasť v pracovných medzinárodných skupinách CANTOS Trial, Polaris, ILEP - Intl Lipid Expert Panel, EuReCa a pod.). STU Bratislava má 3 HCP zo 153 publikácií (*Základné lekárske vedy a Zdravotné vedy*) a po 2 majú KU Ružomberok zo 61 (*Klinické lekárske vedy*) a UKF Nitra zo 124 publikácií (*Základné lekárske vedy*). Po jednej HCP majú TUAD Trenčín z 18 publikácií v rámci skupiny ARM – Antimicrobial Resistance collaboration) a TU Zvolen z 19 (obe *Zdravotné vedy*).

(101) Až 50 % z 3619 publikácií z lekárskeho vied je voľne prístupných, čím je mierne prekročený svetový priemer (49 %). Z vysokých škôl s počtom publikácií v lekárskeho vedách nad 100, priemernú svetovú priemer prekonal TU (61 %), UK Bratislava (50 %), UPJŠ Košice (52 %) a UVLF Košice (51 %). Ostatné verejné vysoké školy majú pri nižšom počte lekárskeho publikácií nadpolovičné až trojštvrťinové zastúpenie OA prác.

(102) Svetovo je takmer 77 % publikácií v lekárskeho vedách citovaných aspoň raz, čo je v porovnaní s ostatnými odbormi vedy najvyšší podiel. Na tejto úrovni sa pohybujú publikácie UK Bratislava a UPJŠ Košice. STU Bratislava zaznamenala 79 % a UVLF Košice takmer 83 %. Zo 119 prác s lekárskeho tematikou TU Trnava bolo citovaných až 84 % publikácií. V prípade ostatných verejných vysokých škôl bola viac ako polovica prác v lekárskeho vedách citovaná aspoň raz. Mimoriadne vysokým priemerným počtom citácií na priemernú publikáciu (204) sa vyznačuje TU Trnava a to vďaka 36 často citovaným HCP publikáciám (8 z nich má od 1000 do 3000 citácií) vytvorených v rámci medzinárodných štúdií GBD.

(103) 36 HCP z celkom 119 publikácií TU Trnava z lekárskeho vied výrazne ovplyvnilo hodnotu normalizovaného citačného ohlasu NCO (22 v porovnaní s referenčnou 1). Dvakrát vyššia ako priemerná svetová hodnota NCO KU Ružomberok s celkovým počtom 61 publikácií v lekárskeho vedách súvisí okrem iného aj so systematickým publikovaním v oblasti respiračných ochorení i v rámci medzinárodných skupín, publikovaním v kvalitných časopisoch (napr. *European Respiratory Journal*, *Pulmonology*, *Lancet Infectious Diseases* a pod.) a vysokou citovanosťou publikácií. Priemerný svetový ukazovateľ NCO (1,01) prevyšujú aj UK Bratislava a UPJŠ Košice a 95 prácami hlavne v oblasti zdravotných vied sa mu približuje PU Prešov (0,97).

(104) Svetovo je počet lekárskeho prác publikovaných v časopisoch v 1. a 2. kvartile dvakrát vyšší ako v 3. a 4. kvartile. V prípade TU Trnava sa tento podiel blíži k trojnásobku a to vďaka publikovaniu v časopise *Lancet* a jeho špecializovaných tituloch (35 publikácií), ale aj ďalších zaradených do 1. kvartilu (*Jama Pediatrics*, *Plos Medicine* a pod.). Mierne je podiel v prospech publikácií v časopisoch 1. a 2. kvartilu aj v KU Ružomberok a TUAD Trenčín, vyrovnaný je na UPJŠ Košice, STU Bratislava a TU Zvolen. Na ostatných verejných vysokých školách prevažujú práce z lekárskeho vied v časopisoch 3. a 4. kvartilu.

Publikačná činnosť – pôdohospodárske vedy

(105) V **pôdohospodárskych vedách** je vo WoS Core za roky 2016 – 2020 registrovaných 1388 publikácií slovenských verejných vysokých škôl. V rámci základných odborov vied OECD to predstavuje druhé najnižšie zastúpenie po humanitných vedách. Najviac publikácií má SPU Nitra (541) a TU Zvolen (273). Od 130 do 160 publikácií má STU Bratislava, UK Bratislava a UVLF Košice. 91 publikácií má UKF Nitra a 73 PU Prešov. Prevažujú publikácie podskupín *Polnohospodárske vedy*, *lesníctvo a rybárstvo* (623 publikácií) a *Ostatné odbory pôdohospodárskych vied* (580 publikácií).

(106) Status HCP majú v pôdohospodárskych vedách 3 publikácie, všetky v podskupine *Polnohospodárske vedy*, *lesníctvo a rybárstvo*; 2 pôvodom z TU Zvolen a jedna z SPU Nitra.

(107) Všetky verejné vysoké školy s prácami zaradenými do poľnohospodárskych vied majú viac ako tretinu prác voľne prístupných a prevažná väčšina nad svetovou hodnotou 36 %.

(108) Podiel citovaných prác s pôdohospodárskou tematikou vytvorených na verejných vysokých školách je nižší ako svetový priemer (74 %) s výnimkou UK Bratislava (76 % citovaných zo 156 prác), STU Bratislava (75 % zo 128 prác). V ostatných vysokých školách s počtom publikácií z pôdohospodárskych vied nad 100 (UVLF Košice, TU Zvolen a SPU Nitra) bolo citovaných od 55 do 65 % prác. Práce TU Zvolen (5,3) získali priemerne počet citácií na publikáciu mierne pod svetovým priemerom (5,8). TU Zvolen (1,13) prevýšila svetový priemer NCO (0,89).

(109) V 9 zo 20 slovenských verejných vysokých škôl prevažujú publikácie v pôdohospodárskych vedách v časopisoch v 1. a 2. kvartile. Počet prác v takých časopisoch je 2 až 4-násobne vyšší ako počet publikácií v 3. a 4. kvartile a svetový priemer (2,3) prekračuje TU Zvolen a UK Bratislava. V 7 slovenských verejných vysokých školách 2-násobne prevažuje publikovanie v pôdohospodárskych časopisoch v 3. a 4. kvartile.

Publikačná činnosť – spoločenské vedy

(110) V **spoločenských vedách** verejné vysoké školy v období rokov 2016 – 2020 publikovali 7134 prác registrovaných vo WoS Core. Okrem UPJŠ Košice a TvU Trnava výrazne prevláda publikovanie formou konferenčných príspevkov nad článkami (v UCM Trnava 9-krát a v UKF Nitra a ŽU Žilina 7-krát).

(111) Najpočetnejšie sú spoločenskovedné publikácie zastúpené na ŽU Žilina (1187), EU Bratislava (1121), na UK Bratislava (992); na ostatných verejných vysokých školách od 620 (TU Košice) po 87 (UJS Komárno) a najmenej má UVLF Košice (7). Dominujú podskupiny *Ekonomické vedy a obchod* (3656 publikácií), *Sociálna a ekonomická geografia* (1474) a *Pedagogické vedy* (1276); Ostatné podskupiny spoločenských vied sú zastúpené rádovo v stovkách a najmenej *Právne vedy* (36).

(112) Z 8 HCP tri pochádzajú z SPU Nitra (*Ekonomické vedy a obchod* a *Pedagogické vedy*), 2 z UKF Nitra pričom 1 je spoločná s UK Bratislava. UK Bratislava má 1 HCP spoločnú aj s TvU. Po 1 HCP práci majú TU Zvolen a UMB B. Bystrica (*Ekonomické vedy a obchod*).

(113) Voľne prístupných je 24 % svetovej produkcie spoločenskovedných prác. Väčšina verejných vysokých škôl túto hranicu prekračuje; voľne prístupné spoločenskovedné publikácie tvoria 48 % (z 318 publikácií) publikácií na SPU Nitra, 40 % (z 1187 publikácií) na ŽU Žilina a 32 % (z 210) na TU Zvolen. Štvrtinové a väčšie zastúpenie majú voľne prístupné spoločenskovedné publikácie STU Bratislava (z 384), UKF Nitra (zo 600), TU Košice (zo 620) a UPJŠ Košice (zo 176). Najmenší podiel majú na UCM Trnava (8 % z 367 publikácií).

(114) Hranicu 56 % citovaných spoločenskovedných publikácií v celosvetovom meradle nedosiahla žiadna slovenská verejná vysoká škola, TU Zvolen sa k nej priblížila (51 %) prácami v podskupinách *Sociálna a ekonomická geografia* a *Ekonomické vedy a obchod*. V ostatných verejných vysokých školách sa podiel citovaných prác pohybuje od 25 % do 46 % (UK Bratislava, UPJŠ Košice a ŽU Žilina všetky nad 40 %).

(115) Vysoký podiel viacnásobne citovaných publikácií vrátane HCP a uprednostňovaním publikovania v renomovaných časopisoch spôsobili, že TU Zvolen ako jediná prevýšila úroveň svetového priemerného počtu citácií (5,3) na publikáciu (3,9). Viac ako priemerne 3 citácie na priemernú publikáciu zaznamenala TvU Trnava najmä vďaka článkom z podskupiny *Psychologické vedy* a *Sociálna a ekonomická geografia*. Publikácie ostatných verejných vysokých škôl boli priemerne citované viac ako raz.

(116) Vyšší ako svetový normalizovaný citačný ohlas (0,96) dosiahli ŽU Žilina (1,7), TUAD Trenčín (1,6), TU Zvolen (1,2), UJS Komárno a UK Bratislava (obe 1,08). STU Bratislava (0,92) a TvU Trnava sa mu priblížili (0,90).

(117) V rokoch 2016-2020 vyšlo 49 % svetovej produkcie spoločenskovedných publikácií v časopisoch s „impakt“ faktorom. Z nich publikácie v časopisoch v 1. a 2. kvartile dvojnásobne prevládali nad publikáciami v 3. a 4. kvartile. Nakoľko väčšina slovenských verejných vysokých škôl uprednostňuje publikovanie v konferenčných príspevkoch, zastúpenie prác v časopisoch s „impakt“ faktorom je nízke, najvyššie na UPJŠ Košice (41 %), TvU Trnava (34 %), TU Zvolen (29 %) a UK Bratislava (24 %). I napriek nižšiemu počtu článkov so spoločenskovednou tematikou v „impaktovaných“ časopisoch, publikovanie v časopisoch 1. a 2. kvartile mimoriadne prevláda na TU Zvolen (14x) a nad svetovým pomerom je na STU Bratislava (2,8x) a ŽU Žilina (2,7x).

Publikačná činnosť – humanitné vedy

(118) Na celkovom počte 937 publikácií z **humanitných vied** 17 verejných vysokých škôl za obdobie 2016 – 2020 vo WoS Core sa 250 prácami podieľali UK Bratislava (prevládajú *Filozofické vedy, etika a teologické vedy*), STU Bratislava 130 publikáciami najmä v oblasti architektúry a dizajnu (*Vedy o kultúre a umení*) a 114 PU Prešov (*Filozofické vedy, etika a teologické vedy a Filologické vedy*). Nad 80 prác majú UCM Trnava (dominujú *Filozofické vedy, etika a teologické vedy a Vedy o kultúre a umení*) a UKF Nitra (*Filologické vedy a Historické vedy a archeológia*). Od 50 do 34 prác prevažne v podskupine *Filozofické vedy, etika a teologické vedy* evidujú TvU Trnava, UMB B. Bystrica a KU Ružomberok. Práce technicky profilovaných škôl (STU Bratislava, TU Košice, TU Zvolen, ŽU Žilina) majú obvykle medziodborový charakter; z humanitných vied prevláda oblasť architektúry, dizajnu a počítačovej lingvistiky (*Vedy o kultúre a umení a Filologické vedy*). EU Bratislava disponuje 50 prácami zaradenými medzi politologicko-humanitné (zborník *Jazyk a politika*).

(119) Z hľadiska rozdelenia humanitných publikácií verejných vysokých škôl do podskupín, takmer 349 je z podskupiny *Filozofické vedy, etika a teologické vedy*, nad 200 je z podskupín *Filologické vedy* a *Vedy o kultúre a umení* a nad 129 v *Historických vedách a archeológii*.

(120) O nadpriemer svetového normalizovaného citačného ohlasu (0,76) sa zaslúžili práce STU Bratislava (1,26) a UK Bratislava (0,84); PU Prešov (0,71) sa tejto hodnote priblížila.

(121) 1 HCP z podskupiny *Historické vedy a archeológia* v spoluautorstve pracovníkov UK Bratislava a STU Bratislava a medzinárodného výskumného kolektívu z Guatemaly, Francúzska a USA bola vydaná v časopise *Science* v roku 2018 a je na základe „impakt“ faktora zaradená do 1. kvartilu a voľne prístupná.

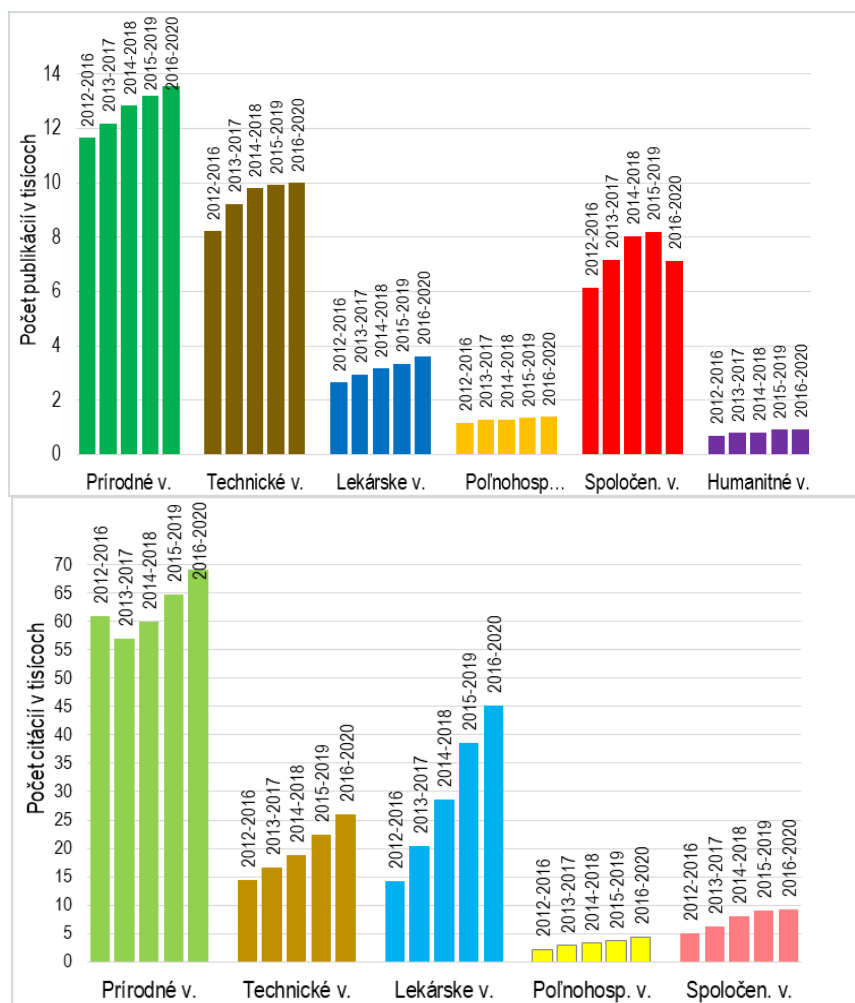
(122) V rokoch 2016 – 2020 v humanitných vedách časopisecky vyšlo verejným vysokým školám 523 článkov, z ktorých citovaných bolo 158 a získali 533 citácií; v konferenčných zborníkoch registrovaných v databáze WoS Core bolo publikovaných 414 príspevkov, z nich citovaných 69 získalo 151 citácií. Okrem už uvedenej HCP (75 citácií k 11. 6. 2021) nad 10 citácií získali články publikované v roku 2016 v časopise *Applied Psycholinguistics* a *Journal of Archaeological Science* (obe z UK Bratislava), z roku 2017 *System* a z roku 2018 *Science and Engineering Ethics* (obe ŽU Žilina), 2 články z roku 2019 *Nursing Ethics* (UK Bratislava a PU Prešov) a *Journal of Business Ethics* (UK Bratislava), ktoré sú na základe „impakt“ faktora zaradené vo vednom odbore humanitné vedy v 1. kvartile.

(123) Z 937 prác zaradených do humanitných vied je 238 (25 %) voľne prístupných a z nich 49 zlatou cestou v DOAJ časopisoch. Vyšší počet voľne prístupných publikácií má STU Bratislava (64 zo 130), UK Bratislava (66 z 250) a TvU Trnava (17 zo 46); po 11 majú UKF

Nitra (z 85) a UMB B. Bystrica (zo 49). Svetovo je priemerne voľne prístupných takmer 15 % humanitných publikácií. Publikovanie zlatou cestou intenzívnejšie využívajú TvU Trnava (16 publikácií zo 46), KU Ružomberok (10 z 37) a UK Bratislava (11 z 250).

(124) Publikovanie v humanitných vedách v „impaktovaných“ časopisoch je zriedkavé: v 150 tituloch časopisov, z ktorých je 56 „impaktovaných“, autori verejných vysokých škôl publikovali 523 článkov, z ktorých bolo 84 článkov v časopisoch s „impakt“ faktorom. Medzi „neimpaktovanými“ časopismi s príspevkami slovenských autorov z verejných vysokých škôl, ktoré sú citované, prevládajú *Filozofia* (125 publikácií, 46 citovaných spolu 70-krát; najcitovanejšia je práca UK Bratislava Nitra z roku 2016 s 5 citáciami), *World Literature Studies* (64 publikácií, 6 získalo dovedna 9 citácií; najcitovanejšia je práca UCM Trnava z roku 2016 s 3 citáciami), *Historický časopis* (44 publikácií s 3 citovanými a 6 citáciami; najcitovanejšia je práca UKF Nitra v spolupráci so SAV z roku 2016 s 3 citáciami).

(125) Kumulatívne sa za päťročné obdobia 2011 – 2019 prejavuje počet publikácií a počet citácií v základných vedných odboroch rastúcimi trendmi, ako dokumentuje **graf č. 7** – vrchná časť pre publikácie a spodná časť pre citácie. Údaje o počte citácií za humanitné vedy, ktoré nie sú v grafe uvedené sú 273 za obdobie 2011-2015, 352 za 2012 – 2016. 408 za 2013 – 2017, 389 za 2014 – 2018 a 499 za 2015 – 2019. V prípade technických, pôdohospodárskych a spoločenských vied významným zastúpením publikácií typu konferenčný príspevok sa zatiaľ javí tento trend ako menej rastúci až stagnujúci (2014 – 2018 a 2015 – 2019). Po doplnení dát tento trend nadobudne výraznejší rastúci charakter.

Graf č. 7 Kumulatívne sa za päťročné obdobia 2012 – 2020 prejavuje počet publikácií a počet citácií v základných vedných odboroch prevažne rastúcimi trendmi, ako dokumentuje tento graf – vrchná časť pre publikácie a spodná časť pre citácie. Údaje o počte citácií za humanitné vedy, ktoré nie sú v grafe uvedené sú 352 za 2012 – 2016, 408 za 2013 – 2017, 389 za 2014 – 2018, 499 za 2015 – 2019 a 616 za 2016-2020. V prípade technických, pôdohospodárskych a spoločenských vied s významným zastúpením publikácií typu konferenčný príspevok sa zatiaľ javí tento trend ako menej rastúci, až stagnujúci (2015 – 2019 a 2016 – 2020) prípadne ako klesajúci (spoločenské vedy za rok 2020). Po doplnení dát tento trend nadobudne výraznejší rastúci charakter.

(126) Podrobnejšie informácie o publikačnej činnosti vysokých škôl sú uvedené v **tabuľke č. 16a**, **tabuľka č. 16b** uvádza priemerný počet citácií na priemernú publikáciu verejnej vysokej školy, **tabuľka č. 16c** uvádza počty publikácií verejných vysokých škôl v základných vedných odboroch OECD, ktoré sa vyznačujú vysokým počtom citácií a sú zaradené ako HCP, **tabuľka č. 16d** uvádza priemernú hodnotu normalizovaného citačného ohlasu pre základný vedný odbor OECD a údaj, či vysoká škola dosiahla, prípadne sa priblížila k tejto hodnote a **tabuľka č. 16e** uvádza prehľad umeleckej činnosti.

1.6 Rozvoj vysokého školstva

(127) V roku 2020 pokračovala realizácia **6 rozvojových projektov na 4 verejných vysokých školách** (UVLF Košice, UK Bratislava, EU Bratislava a VŠMU Bratislava), z toho 5 bolo podporených ešte v rámci výzvy na všeobecné rozvojové projekty vyhlásenej v roku 2018 a 1 bol podporený v rámci výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie dotácie

na projekty zamerané na zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom internacionalizácie zverejnenej v roku 2016.

(128) V roku 2020 bolo **v rámci výzvy na získanie dotácie na rozvoj podporených 36 rozvojových projektov verejných vysokých škôl**. Ministerstvo podporilo verejné vysoké školy celkovou dotáciou poskytnutou v roku 2020 vo výške 5 000 000,- € na obdobie realizácie ich rozvojových projektov v rokoch 2021 – 2023 v týchto siedmych tematických oblastiach: podpora aktivít vysokých škôl v Iniciatíve Európskych univerzít, získanie značky HR Excellence in Research Award, podpora internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom virtuálnej mobility, príprava štúdie uskutočniteľnosti integrácie vysokých škôl, zlepšovanie praktických zručností študentov vysokých škôl prostredníctvom vytvárania a rozvoja simulačných centier a coworkingových centier, zlepšovanie praktických zručností študentov vysokých škôl prostredníctvom vytvárania a rozvoja simulačných centier a coworkingových centier a príprava a rozvoj výučby kurzov v anglickom jazyku so zameraním na umelú inteligenciu a kybernetiku vo forme „blended learning“.

(129) Aj v roku 2020 bol podporený projekt TU Košice AZU – Aktivita zvyšuje úspech - zameraný na zvyšovanie zamestnanosti absolventov vysokých škôl dotáciou vo výške 50 000 €. Projekt posilňuje väzby medzi zamestnávateľmi a študentmi, napr. sprostredkovaním tém záverečných prác, stáží, možností spolupráce na firemných projektoch a podobne.

(130) Podporená bola **činnosť 54 vedeckých tímov**, ktoré boli identifikované Akreditačnou komisiou v rámci projektu „Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku.“ Celková výška podpory určenej týmto tímom bola **1 160 000 €**.

(131) V zmysle uzatvorenej zmluvy č. 0237/2020 zo dňa 8.5.2020 o poskytnutí dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu ministerstva, sekcia informačných technológií ministerstva poskytla Združeniu používateľov Slovenskej akademickej dátovej siete SANET na realizáciu projektu SANET II dotáciu v celkovej výške 1 980 098,- €. Z tejto sumy tvorili Tovary a služby - 1 400 000 €, Bežné transfery - 350 000 €, Obstarávanie kapitálových aktív - 230 098 €. Bežné finančné prostriedky SANET boli použité na podporu a zabezpečenie prevádzky Akademickej dátovej siete a úhrady nákladov spojených s prenájomom a údržbou optickej infraštruktúry sietí, prenájomom telekomunikačných služieb, pripojením Akademickej dátovej siete do medzinárodných sietí a pod. Kapitálové finančné prostriedky boli použité na investičné vybavenie Akademickej dátovej siete a jej ďalšie rozširovanie.

(132) V roku 2020 pokračovala kontinuálna prevádzka finančného informačného systému pre verejné vysoké školy IS SOFIA na 19 verejných vysokých školách. V systémovom landscape IS SOFIA kontinuálne prebieha technologické upgradovanie komponentov modulov SAP Business Objects BI, SAP Data Services, SAP BW, používané pre reporting a Business intelligence na najnovšiu verziu. V oblasti zabezpečenia ďalšieho kontinuálneho rozvoja a udržateľnosti prebehli prípravné aktivity pre určenie stratégie prechodu na verziu aplikačnej platformy SAP S/4HANA v rámci globálneho programu SAP Adoption Starter. Výstupy tejto aktivity budú použité pre projekt prechodu IS SOFIA na verziu aplikačnej platformy SAP S/4HANA z dôvodu plánovaného ukončenia podpory aktuálne prevádzkovanvej verzie SAP ECC 6.0 EHP7 v roku 2025. V oblasti migrácie IS SOFIA do vládneho cloudu prebieha projekt Migrácia systémov IS Centrálny finančný informačný systém pre verejné vysoké školy do Vládneho cloudu financovaný z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra na základe zmluvy o NFP. Na centrálnej úrovni v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky je zabezpečená údržba licencií SAP za zvýhodnených podmienok formou služieb podpory PSLE (Product Support for Large Enterprises).

(133) V roku 2020 bola uzatvorená zmluva č. 0201/2020 so spoločnosťou DNS, a.s. ako licenčným partnerom spoločnosti Microsoft na nákup licencií spoločnosti Microsoft v rámci programu Campus Agreement – Enrollment for Education Solutions pre verejné vysoké školy. V rámci tejto zmluvy sú na verejné vysoké školy distribuované licencie MS Windows Pro upgrade a MS Office 365 A3.

(134) V roku 2020 pokračovalo prevádzkovanie a rozvoj centrálnych informačných systémov v oblasti vysokého školstva (centrálny register študentov, register zamestnancov vysokých škôl, centrálny register publikačnej a umeleckej činnosti, centrálny register záverečných prác, portál vysokých škôl).

1.7 Systém sociálnej podpory študentov a sociálnych služieb

(135) V roku 2020 systém sociálnej podpory študentov pozostával z priamej podpory formou štipendií z prostriedkov štátneho rozpočtu (sociálne štipendium a motivačné štipendium), štipendií z vlastných zdrojov vysokej školy, pôžičiek z Fondu na podporu vzdelávania a pôžičiek zo štipendijného fondu vysokej školy.

(136) Prostredníctvom nepriamej podpory mali študenti prístup k dotovanému ubytovaniu a stravovaniu, finančná podpora bola poskytovaná aj umeleckým súborom a športovým klubom pôsobiacim pri vysokých školách a univerzitným pastoračným centrámi.

(137) **Maximálna mesačná výška sociálneho štipendia** v akademickom roku 2018/2019 bola 285 € a v akademickom roku **2019/2020 bola 295 €**. Výška sociálneho štipendia sa odvíja od súm životného minima. **Verejné vysoké školy** v roku 2020 **vyplatili sociálne štipendia v objeme 7 712 453 €**, čo je oproti roku 2019 pokles o 1 725 379 €. ¹⁹⁾ K 31. decembru 2020 poberalo sociálne štipendia 5 449 študentov verejných vysokých škôl, čo predstavuje oproti roku 2019 pokles o 1 192 poberateľov. **Súkromné vysoké školy** v roku 2020 vyplatili sociálne štipendia v objeme 113 525 €, čo je oproti roku 2019 pokles o 47 715 €. K 31. decembru 2020 poberalo sociálne štipendia 94 študentov súkromných vysokých škôl, čo predstavuje oproti roku 2019 pokles o 9 poberateľov. V porovnaní za 5 ročné obdobie bolo v roku 2016 študentom vysokých škôl vyplatené sociálne štipendium vo výške 17 565 350 €. V porovnaní s rokom 2020 ide o 56 %-ný pokles. Za rovnaký čas evidujeme tiež 56 %-ný pokles poberateľov.

(138) V roku 2020 poskytlo ministerstvo vysokým školám dotáciu na motivačné štipendia v sume 10 454 413 €, z toho čiastku 555 450 € súkromným vysokým školám. Prostriedky na motivačné štipendium v roku 2020 boli poskytnuté tak, aby desiatim percentám študentov študijných programov prvých dvoch stupňov denného štúdia, mohlo byť priznané štipendium vo výške 500 € a pätnástim percentám študentov vo vybraných študijných odboroch denného štúdia mohlo byť priznané štipendium v priemernej výške 1 000 €.

(139) **Motivačné štipendia (bez väzby na študijný odbor)** boli vyplatené v priemernej výške 428,56 € (**medián 405 €**), výška štipendia bola od 4 € po 4 500 a boli poskytnuté 10 690 študentom (6,2 %).

(140) Vysoké školy vyplatili **motivačné štipendia 9 323 študentom vo vybraných študijných odboroch** v priemernej výške 547 € (**medián 390 €**), výška štipendia bola od 84 € po 4 500 €.

(141) Vysoké školy v roku 2020 poskytli z vlastných zdrojov štipendia v sume 1 366 415 € celkovo 335 študentom. Vyplatená suma predstavuje oproti roku 2019 pokles o 376 359 €. Z uvedenej sumy vyplatili čiastku 48 844 € súkromné vysoké školy 56 študentom. Najvyššiu

¹⁹⁾ Finančné prostriedky boli zabezpečené účelovou dotáciou v roku 2020 a zostatkom účelovej dotácie z roku 2019.

sumu na štipendia z vlastných zdrojov poskytla v roku 2020 UK Bratislava a to vo výške 413 793 € pre 1 097 študentov. Zo súkromných vysokých škôl poskytla najvyššiu sumu štipendií z vlastných zdrojov VŠEaMVS a to vo výške 39 094 € pre 30 študentov.

(142) Podnikové štipendium poskytovali STU Bratislava a TU Košice. Priemerná výška podnikového štipendia bola 340 € (medián 152 €), výška štipendia bola od 25 € do 2 720 €. Podnikové štipendium bolo vyplatené 43 študentom.

(143) Súčasťou zavedenia **podnikových štipendií** je aj podmienka, že vysoká škola zaznamenáva údaje o poskytnutých podnikových štipendiách do registra študentov a následne aj v centrálnom registri študentov. Podnikové štipendia sú nastavené tak, že sú oslobodené od daňovo odvodových povinností a pre poskytujúci podnik ide o daňovo uznateľné náklady.

Pôžičky pre študentov

(144) V roku 2020 vstúpil **Fond na podporu vzdelávania** (ďalej len „fond“) do ôsmeho roka svojej existencie.

(145) V akademickom roku 2019/2020 fond vyčlenil na pôžičky pre študentov 4,5 mil. € (v akademickom roku 2018/2019 bolo vyčlenených 4 mil. €).

(146) Celkovo bolo v akademickom roku 2019/2020 schválených 1 099 žiadostí o pôžičku pre študentov v sume **3 520 600 €** (v akademickom roku 2018/2019 ich bolo schválených 1 039 v sume 2 527 300 €).

(147) Študentom bolo v akademickom roku 2019/2020 celkovo vyplatených 928 pôžičiek v sume 3 014 900 €, z čoho bolo 739 pôžičiek vyplatených študentom slovenských vysokých škôl a 189 študentom na zahraničných vysokých školách (vrátane študentov zahraničných vysokých škôl pôsobiacich v Slovenskej republike). V predchádzajúcom akademickom roku bolo vyplatených 829 pôžičiek v celkovej sume 2 023 000 €.

(148) Najviac podporených študentov v akademickom roku 2019/2020 malo trvalý pobyt v Prešovskom kraji (20,36%) a najviac študentov študovalo na Univerzite Komenského v Bratislave (23,97%).

(149) Priemerná výška pôžičky v akademickom roku 2019/2020 u študentov predstavovala 3 249€ (v predchádzajúcom akademickom roku to bolo 2 440 €).

Pôžičky pre pedagógov

(150) V kalendárnom roku 2020 fond vyčlenil na pôžičky pre pedagógov 3,2 mil. € (v roku 2019 fond vyčlenil na pôžičky pre pedagógov 2,6 mil. € a v roku 2018 vyčlenil 2,4 mil. €).

(151) Celkovo bolo v kalendárnom roku 2020 schválených 336 žiadostí o pôžičku pre pedagógov v celkovej sume 3 084 800 €, z čoho vyplatených bolo 291 pôžičiek v celkovej sume 2 687 200 € (v predchádzajúcom roku bolo schválených 282 žiadostí o pôžičku pre pedagógov v sume 2 754 000 €, z čoho vyplatených bolo 251 v celkovej výške 2 432 000 €).

(152) Priemerná výška pôžičky v kalendárnom roku 2020 u pedagógov predstavovala 9 234 €, v roku 2019 bola 9 689 €.

Stabilizačné pôžičky

(153) Od 1. 6. 2019 nadobudla účinnosť novela zákona č. 396/2012 Z. z. o Fonde na podporu vzdelávania, ktorou sa zaviedli stabilizačné pôžičky. V akademickom roku 2019/2020 mohli o stabilizačnú pôžičku požiadať študenti bakalárskeho študijného programu ošetrovateľstvo v dennej forme štúdia v študijnom odbore ošetrovateľstvo. Termíny na doručenie žiadostí o stabilizačnú pôžičku boli stanovené na 15.9.2019, 31. 10. 2019, 31. januára 2020 a 31. marca 2020.

(154) Na poskytovanie stabilizačných pôžičiek v akademickom roku 2019/2020 boli na základe Zmluvy o poskytnutí dotácie na stabilizačné pôžičky uzatvorenej medzi ministerstvom a fondom vyčlenené finančné prostriedky v celkovej sume 2 176 000 €.

(155) Celkovo bolo v akademickom roku 2019/2020 schválených 506 žiadostí o stabilizačnú pôžičku v celkovej sume 1 012 000 €. Študentom bolo celkovo vyplatených 466 pôžičiek v celkovej sume 932 000 €.

(156) V akademickom roku 2020/2021) boli vyčlenené finančné prostriedky v celkovom objeme 2 548 000 €. O stabilizačnú pôžičku mohli požiadať študenti bakalárskeho študijného programu ošetrovateľstvo v dennej forme štúdia v študijnom odbore ošetrovateľstvo. Celkovo bolo schválených 414 žiadostí o stabilizačnú pôžičku v celkovej sume 828 000 €. Celkovo bolo vyplatených 391 pôžičiek v celkovej sume 782 000 €.

(157) K 31. decembru 2020 uviedli vysoké školy v štatistike **46 116 lôžok** projektovanej lôžkovej kapacity v študentských domovoch a 2 307 lôžok v zmluvných zariadeniach, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 143 lôžok vo vlastných študentských domovoch a nárast o 167 lôžok v zmluvných zariadeniach. Pokles počtu lôžok súvisí s prebiehajúcimi rekonštrukciami objektov na niektorých vysokých školách.

(158) Suma dotácií poskytnutých **na prevádzku študentských domovov v roku 2020** bola tak ako v roku 2019 odvodená od počtu lôžok s pevne stanoveným príspevkom na lôžko, ktorého výška závisela od veku študentského domova. Na mzdy zamestnancov študentských domovov sa polovica finančných prostriedkov poskytovala „historickým princípom“ a druhá polovica finančných prostriedkov výkonovo. Zo štátneho rozpočtu sa poskytovali dotácie aj na ubytovanie študentov v zariadeniach, ktoré nie sú študentskými domovmi, ale s ktorými mala vysoká škola uzatvorenú zmluvu o ubytovaní svojich študentov. Celková suma poskytnutých bežných **dotácií na ubytovanie študentov** v roku 2020 (len bežné výdavky) bola **52 306 652 €**. Nárast v objeme poskytnutej dotácie pre študentské domovy bol spôsobený najmä poskytnutím jednorazových mimoriadnych dotácií nasledovne: dotácia určená na pokračovanie rekonštrukcií odstránenie havarijných stavov a opravy vnútorných priestorov študentských domovov vo výške 4 658 816 €, dotácia na kompenzáciu príjmov a výdavkov negatívne ovplyvnených pandemiou súvisiacou s ochorením COVID -19 vo výške 13 893 443 € a dotácia na uhradenie príspevkov na rekreácie zamestnancov vo výške 38 312 €. Okrem bežných dotácií boli v roku 2020 vysokým školám poskytnuté prostredníctvom kapitoly ministerstva zo štátneho rozpočtu aj **kapitálové dotácie** vo výške 10 632 267 € zo zvýšenej alokácie rozpočtu pre vysoké školstvo určenej na modernizáciu študentských domovov, rekonštrukcie, zníženie energetickej náročnosti, výmenu rozvodov, inžinierskych sietí a pod. Po odpočítaní uvedených mimoriadnych dotácií bola priemerná ročná dotácia na lôžko študenta, vrátane lôžok v zmluvných zariadeniach 460 €. Okrem uvedených dotácií boli v roku 2020 poskytnuté prostredníctvom kapitoly ministerstva zo štátneho rozpočtu štyrom vysokým školám dotácie súvisiace o zriadením materskej školy spolu vo výške 800 000 € .

(159) Dotovanie stravovacích služieb sa uskutočňovalo formou príspevku na dve vydané jedlá denne študentom v dennej forme štúdia. S cieľom kompenzovať zvýšenie nákladov z titulu zmien platových taríf zamestnancov študentských jedální bola v roku 2020 upravená výška príspevku **na jedno jedlo na 1,4 €**. Vysokoškolské jedálne vydali v roku 2020 študentom vysokých škôl 1 264 tis. jedál, čo je o 2 966 tis. jedál menej ako v roku 2019. Celková suma poskytnutých **dotácií na stravovanie študentov v roku 2020** bola **2 958 tis. €**, čo predstavuje oproti roku 2019 pokles o 3,875 tis. €. Neštandardné poskytovanie stravovacích služieb študentom vysokých škôl a následne zníženie poskytnutia dotácie z ministerstva bolo ovplyvnené najmä pandemiou súvisiacou s ochorením COVID -19.

(160) V roku 2020 ministerstvo poskytlo vysokým školám **na organizačnú podporu športových aktivít, na kultúrnu činnosť, na podporu univerzitných pastoračných centier vysokých škôl a záujmovú činnosť študentov** dotáciu v sume **773 000 €** (vrátane špecifik), čo je oproti roku 2019 pokles o 186 000 €. V roku 2020 sa z dôvodu pandémie realizovala len časť plánovaných kultúrnych a športových aktivít. Okrem uvedenej dotácie bola verejným vysokým školám poskytnutá v súlade s Metodikou rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu na rok 2020 dotácia na činnosť vysokoškolských telovýchovných jednôt a športových klubov (podľa Kritérií na prerozdelenie príspevku ministerstva vysokoškolským telovýchovným jednotám a športovým klubom) vo výške **611 540 €**. Podrobnejšie údaje o finančných prostriedkoch poskytnutých na podporu športovej a kultúrnej činnosti vysokých škôl sú uvedené v tabuľkovej prílohe v **tabuľke č. 27**.

Časť II

2. Správa o hospodárení verejných vysokých škôl v roku 2020

(161) Táto časť správy sa zaoberá hospodárením verejných vysokých škôl v roku 2020. Verejné vysoké školy hospodária podľa rozpočtu výnosov a nákladov vrátane odpisov podľa odpisového plánu, ktorý si v súlade so zákonom o účtovníctve zostavuje každá verejná vysoká škola.

(162) Hlavným zdrojom financovania verejných vysokých škôl sú naďalej dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré sa verejnej vysokej škole poskytujú vo forme **tzv. blokového grantu**, teda vnútorne neštruktúrované s výnimkou účelovo určených finančných prostriedkov a záväzného ukazovateľa maximálnej sumy osobných nákladov (mzdy a odvody). Objem finančných prostriedkov z dotácií vynaložený na mzdy a odvody do poisťovních fondov nesmie prekročiť 80 % objemu finančných prostriedkov poskytnutých v danom roku verejnej vysokej škole na bežné výdavky.

(163) V prvej časti správy o hospodárení sú uvedené **informácie o výške a o spôsobe rozdelenia dotácií** zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2020 a v druhej časti správy o hospodárení sa uvádzajú **výsledky hospodárenia** verejných vysokých škôl v roku 2020 tak, ako vyplývajú z výročných správ vysokých škôl o hospodárení a z výkazníctva vysokých škôl za rok 2020.

2.1 Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2020 a spôsob ich rozdelenia

(164) Podľa § 89 zákona sú hlavným zdrojom financovania verejnej vysokej školy dotácie zo štátneho rozpočtu. Na pokrytie výdavkov na svoju činnosť verejná vysoká škola využíva v zmysle § 16 a § 89 ods.1 zákona okrem dotácií zo štátneho rozpočtu aj ďalšie zdroje.

Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2020

(165) **V schválenom rozpočte na rok 2020** bola na vysokoškolské vzdelávanie a vedu, sociálnu podporu študentov vysokých škôl v kapitole ministerstva vyčlenená suma **611 544 226 €**. Z takto prideleného objemu finančných prostriedkov **bola pre vysoké školy vyčlenená suma 602 965 667 €** (v uvedenom objeme bola zahrnutá aj časť finančných prostriedkov určená na dotácie pre súkromné vysoké školy). Vyčlenená suma 602 965 667 € pozostávala z bežných dotácií (ďalej tiež "BD") v objeme 595 965 667 € a kapitálových dotácií (ďalej tiež "KD") v objeme 7 000 000 €. V porovnaní za 5 ročné obdobie boli (v roku 2016) v rámci kapitoly pre verejné vysoké školy vyčlenené finančné prostriedky vo výške **471 235 920 €** (z toho bežné dotácie v objeme 463 535 920 € a kapitálové dotácie v objeme 7 700 000 €).

(166) V priebehu roka 2020 bol objem bežných a kapitálových dotácií v programe 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov upravovaný (znižovaný a zvyšovaný) v jednotlivých podprogramoch a prvkoch už pri rozpise dotácie na vysoké školy a potom v priebehu roka viacerými rozpočtovými opatreniami nasledovne:

- presun z rozpočtu OFVŠ do rozpočtu SVŠ - **181 183 EUR** na dofinancovanie nákladov štipendií a grantov v rámci Národného štipendijného programu;
- RO zo dňa 04.02.2020: - **30 000 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ do rozpočtu SVŠ na materiálne a finančné zabezpečenie činnosti Rady vysokých škôl;
- RO zo dňa 11.02.2020: + **80 000 EUR** – presun z rozpočtu SVT do rozpočtu OFVŠ v prospech Strojníckej fakulty STU a v prospech Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie TUKE;
- RO zo dňa 17.02.2020: - **80 000 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ do rozpočtu SVT späť z dôvodu procesných chýb;

- RO MF SR č. 44/2020 zo dňa 17.03.2020: + **1 500 000 EUR** – pre UK na dofinancovanie lekárskeho fakúlt v súvislosti s novoprijatými študentami;
- RO zo dňa 23.04.2020: - **35 079 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ do rozpočtu MLC na nové a pokračujúce projekty VEGA v roku 2020;
- RO MF SR č. 102/2020 zo dňa 14.08.2020: + **19 799 214 EUR** - sanácia výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiace s ochorením COVID-19;
- RO MF SR č. 112/2020 zo dňa 09.09.2020: + **4 658 816 EUR** – dofinancovanie rekonštrukcií študentských domovov verejných vysokých škôl, opravy vnútorných priestorov a zakúpenie interiérového vybavenia;
- RO MF SR č. 134/2020 zo dňa 22.10.2020: - **350 588,69 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ do rozpočtu SŠFEÚ na úhradu nezrovnalostí;
- RO MF SR č. 140/2020 zo dňa 22.10.2020: + **1 425 285 EUR** – príspevky na rekreáciu zamestnancov verejných vysokých škôl v roku 2020;
- RO MF SR č. 162/2020 zo dňa 01.12.2020: - **7 362 785 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ v prospech MV SR a VÚC na zvýšenie normatívnych výdavkov na osobné náklady zamestnancov základných a stredných škôl;
- RO MF SR č. 164/2020 zo dňa 08.12.2020: - **4 284 009 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ v prospech MV SR a VÚC na zvýšenie normatívnych výdavkov na osobné náklady zamestnancov základných a stredných škôl;
- RO MF SR č. 177/2020 zo dňa 11.12.2020: súhlas so zmenou účelu použitia prostriedkov v sume 40 000 EUR na dofinancovanie vzdelávacej činnosti VVŠ z dôvodu nedočerpania účelových prostriedkov pridelených do rozpočtu OFVŠ RO MF SR č. 44/2020 na dofinancovanie lekárskeho fakúlt v súvislosti s novoprijatými študentami;
- RO MF SR č. 185/2020 zo dňa 16.12.2020: - **0,31 EUR** – presun z rozpočtu OFVŠ v prospech OÚ na dofinancovanie mzdových výdavkov pre zamestnancov aparátu ústredného orgánu;
- RO MF SR č. 26/2020 zo dňa 04.02.2020: + **3 057 000 EUR** – na úhradu faktúr za pokračovanie rekonštrukčných prác na študentských domovoch TUKE;
- RO MF SR č. 28/2020 zo dňa 10.02.2020: + **30 000 EUR** – pre EU na rekonštrukciu interiéru v priestoroch Obchodnej fakulty;
- RO MF SR č. 44/2020 zo dňa 17.03.2020: + **800 000 EUR** – pre UPJŠ na dofinancovanie lekárskej fakulty v súvislosti s novoprijatými študentami;
- RO MF SR č. 102/2020 zo dňa 14.08.2020: + **104 136 EUR (KV)** - sanácia výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiace s ochorením COVID-19
- RO MF SR č. 112/2020 zo dňa 09.09.2020: + **7 575 267 EUR** - dofinancovanie rekonštrukcií študentských domovov verejných vysokých škôl, opravy vnútorných priestorov a zakúpenie interiérového vybavenia.

Spolu boli vysokým školám k 31.12.2020 poskytnuté v programe 077 finančné prostriedky vo výške **629 651 740** (z toho čiastku 10 087 000 € zo zdroja 131J). Súkromným vysokým školám boli z uvedenej sumy v roku 2020 poskytnuté v programe 077 finančné prostriedky vo výške 620 755 €. V porovnaní za 5 ročné obdobie boli (v roku 2016) v programe 077 vysokým školám poskytnuté finančné prostriedky vo výške 498 485 166 €.

(167) Okrem dotácií, ktoré boli rozpočtované v programe 077, získali verejné vysoké školy ďalšie finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva v objeme **25 710 135 € z národného programu rozvoja vedy a techniky**, z toho objem **24 408 023 €** získali verejné vysoké školy na výskumné projekty z **APVV** a objem **1 302 113 €** z programu **06K 12 Koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky**. Súkromné vysoké školy získali z programu Úlohy výskumu a vývoja podporované APVV finančné prostriedky vo výške 81 139 €.

(168) V rámci medzirezortného podprogramu 05T 08 - **Oficiálna rozvojová pomoc** boli v roku 2020 poskytnuté verejným vysokým školám finančné prostriedky v objeme **1 565 464 €**, v **Operačnom programe Ľudské zdroje 312 284 €** a v podprograme 021 02 03 - **Zabezpečenie mobilit a záväzkov v oblasti vzdelávania** v objeme **620 306 €**.

(169) Okrem uvedeného získali v roku 2020 verejné vysoké školy finančné prostriedky na projektoch podporovaných z **Európskej únie** vo výške **59 578 755 €** v Operačnom programe Podpora výskumu, vývoja a inovácií. Súkromné vysoké školy získali v roku 2020 finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu/Vzdelávanie vo výške 143 979 €.

(170) V rámci všetkých rozpočtových zdrojov získali vysoké školy (verejné a súkromné spolu) v roku 2020 spolu 719 925 tis. € (z toho čiastku 1 911 tis. € získali súkromné vysoké školy).

(171) Dotácie v programe **077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl** boli rozpisom dotácie štátneho rozpočtu rozdelené verejným vysokým školám v súlade s programovou štruktúrou do podprogramov a prvkov nasledovne:

a) podprogram 077 11 – *Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl* – **354 838 850 €** (BD 347 838 850 €, KD 7 000 000 €),

b) podprogram 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika* – **184 631 718 €** (BD 184 631 718 €, KD 0 €). V tom:

i) prvok 077 12 01 – *Prevádzka a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj* – **151 338 807 €** (BD 167 981 718 €, KD 0 €),

ii) prvok 077 12 02 – *Úlohy základného výskumu na vysokých školách iniciované riešiteľmi (VEGA)* – **12 250 000 €** (vrátane dotácie pre súkromné vysoké školy a Medzinárodné laserové centrum, BD 12 250 000 €, KD 0 €),

iii) prvok 077 12 03 – *Aplikovaný výskum na vysokých školách pre potreby praxe* – **0 €** (BD 0 €, KD 0 €),

iv) prvok 077 12 04 – *Medzinárodná vedecká a vedecko-technická spolupráca vysokých škôl* – **0 €** (BD 0 €, KD 0 €),

v) prvok 077 12 05 – *Úlohy výskumu a vývoja na vysokých školách pre rozvoj školstva v stanovených oblastiach iniciované riešiteľmi (KEGA)* – **4 400 000 €** (vrátane dotácie pre súkromné vysoké školy, BD 4 400 000 €, KD 0 €),

c) program 077 13 – *Rozvoj vysokého školstva* – **11 969 835 €** (BD 11 969 835 €, KD 900 000 €),

d) podprogram 077 15 – *Sociálna podpora študentov vysokých škôl* – **51 525 264 €** (BD 51 525 264 €),

i) prvok 077 15 01 – *Sociálne štipendiá* – **11 142 004 €** (BD 11 142 004 €),

ii) prvok 077 15 02 – *Motivačné štipendiá* – **10 530 350 €** (BD 10 530 350 €),

iii) prvok 077 15 03 – *Podpora stravovania, ubytovania, športových a kultúrnych aktivít študentov a pastoračných centier* – **29 852 910 €** (BD 29 852 910 €).

Spôsob rozdelenia dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám

(172) Na základe ustanovenia § 89 ods. 2 zákona pozostáva finančná podpora zo štátneho rozpočtu pre verejnú vysokú školu z nasledovných štyroch dotácií poskytovaných na základe zmluvy:

a) dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov,

- b) dotácia na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť,
- c) dotácia na rozvoj vysokej školy,
- d) dotácia na sociálnu podporu študentov.

(173) Určenie výšky dotácií pre jednotlivé verejné vysoké školy sa uskutočňuje podľa každoročne aktualizovanej metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám, do ktorej ministerstvo v súlade so zákonom premieta ekonomické nástroje na podporu plnenia cieľov vlády v oblasti vysokého školstva.

(174) Dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov bola rozpočtovaná v podprograme 077 11 – *Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl*. Prostredníctvom dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov získava vysoká škola hlavnú časť finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov na prevádzku.

(175) V súlade s § 89 ods. 4 zákona bol pri určovaní výšky dotácií na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov pre jednotlivé vysoké školy rozhodujúci počet študentov, počet absolventov, ekonomická náročnosť uskutočňovaných študijných programov, kvalita vyjadrená kvalifikačnou štruktúrou vysokoškolských učiteľov a publikačnými resp. umeleckými aktivitami vysokej školy.

(176) Na účely stanovenia výšky bežnej dotácie **na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov** pre jednotlivé verejné vysoké školy na úrovni ministerstva sa predpokladá jej nasledovná vnútorná štruktúra:

- a) dotácia na mzdy a poistné,
- b) dotácia na tovary a služby,
- c) dotácia na špecifiká,
- d) dotácia na kapitálové výdavky.

(177) Výsledná hodnota bežnej dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov sa vypočíta ako súčet dotácií uvedených v písmenách a) až d) v predošlom bode.

(178) Dotácia **na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika*. Finančné prostriedky **na projekty VEGA a na projekty KEGA** boli pridelované v rámci vnútorného grantového systému ministerstva súťažným spôsobom. Poslednú časť tvorila dotácia **na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj**.

(179) Pri určovaní výšky dotácie **na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj** pre jednotlivé verejné vysoké školy sa vychádzalo z vymedzenia, na aký účel majú tieto finančné prostriedky slúžiť. Toto vymedzenie je sformulované v opise zodpovedajúceho prvku v rámci podprogramu 077 12 – *Vysokoškolská veda a technika*. V nadväznosti na to sa pri rozpise zohľadňovali:

- a) výsledky hodnotenia kvality výskumnej činnosti vysokej školy podľa poslednej komplexnej akreditácie (váha 0,43),
- b) podiel vysokej školy na objeme finančných prostriedkov získaných v rokoch 2017 a 2018 na výskumné granty zo zahraničných grantových schém (váha 0,10),
- c) podiel vysokej školy na objeme finančných prostriedkov (bežné transfery) získaných v rokoch 2017 a 2018 na výskumné aktivity od subjektov verejnej správy (okrem štátnych programov), (váha 0,09),

- d) podiel vysokej školy na objeme finančných prostriedkov (bežné transfery) získaných v roku 2017 a 2018 na výskumné aktivity od iných subjektov ako sú subjekty verejnej správy a od subjektov zo zahraničia (mimo grantových schém), (váha 0,03),
- e) podiel vysokej školy na priemernom počte doktorandov v dennej forme doktorandského štúdia po dizertačnej skúške v kalendárnom roku 2017 (váha 0,10),
- f) podiel vysokej školy na publikačnej činnosti podľa odseku (52) metodiky s použitím váh pre dotáciu na vedeckú, výskumnú alebo umeleckú činnosť, (váha 0,225) a
- g) podiel vysokej školy na umeleckej tvorbe podľa odseku (16) metodiky, (váha 0,025).

(180) Dotácia **na rozvoj vysokej školy** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 13 - *Rozvoj vysokého školstva*. V roku 2020 sa táto dotácia použila na centrálné rozvojové projekty a rozvojové projekty vybraných vysokých škôl.

(181) Dotácia **na sociálnu podporu študentov** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 15 – *Sociálna podpora študentov vysokých škôl*. V prvku 077 15 01 boli v roku 2020 rozpočtované finančné prostriedky na sociálne štipendiá. Tieto sú nárokovateľné a verejná vysoká škola ich dostáva v sume podľa zákonných nárokov jej študentov. V prvku 077 15 02 boli rozpočtované finančné prostriedky na motivačné štipendiá. V prvku 077 15 03 boli rozpočtované finančné prostriedky na príspevky na ubytovanie, stravovanie, športové a kultúrne aktivity. Podrobnosti o spôsobe rozpisu tejto časti dotácie sú uvedené v časti venovanej systému sociálnej podpory študentov a sociálnym službám.

Jednotkové dotácie

(182) V prípade verejných vysokých škôl sa nepoužíva financovanie prostredníctvom normatívo (vopred určená cena na jednotku výkonu), ale spätne z rozpisu dotácií sa dá odvodiť, aká časť dotácie pripadala na jednotku výkonu vysokej školy v jednotlivých oblastiach. V ďalšom texte tak uvádzame výšky dotácie na vybrané ukazovatele. Uvádzané sumy vychádzajú z pôvodného rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu pre verejné vysoké školy (teda nie je napr. zohľadnené dodatočné navýšenie prostriedkov na zvýšenie platových taríf v priebehu roka 2020), a v niektorých prípadoch sú výpočty zjednodušené (napr. v prípade dotácie na mzdy a poistné odvodené od počtu študentov sa nezohľadňuje príspevok študenta pri zohľadňovaní centrálnej administratívy, zohľadnenie študenta ako absolventa, dotácia na špecifiká – praxe a pod.). Uvedené hodnoty sú tak indikatívne. Niektoré ukazovatele sú zohľadňované vo viacerých rokoch, napríklad príjmy z grantov, preto pre celkovo získanú dotáciu na základe viacročných ukazovateľov by bolo potrebné zohľadniť ich vplyv na dotáciu v jednotlivých rokoch.

(183) Pri zohľadňovaní publikačných výstupov sa zohľadňujú publikačné výstupy za dve vykazovacie obdobia, to je dva roky. Publikácie sú rozčlenené do piatich skupín, ktoré boli pre rozpis roku 2019 upravené. Rozpis pre rok 2020 ostáva rovnaký. Publikácie v karentovaných časopisoch alebo registrovaných vo WoS alebo Scopus vytvorili spoločnú skupinu B a do samostatnej skupiny boli vyčlenené patenty. Ďalšia skupina A1 boli monografie, A2 najmä učebnice, skriptá a odborné knižné publikácie a poslednú skupinu D tvorili ostatné publikácie (napr. abstrakty, odborné práce v zborníkoch, publikované príspevky na vedeckých konferenciách a pod.).

2.2 Výsledky hospodárenia verejných vysokých škôl za rok 2020

(184) Údaje prezentované v tejto časti vychádzajú z výročných správ o hospodárení verejných vysokých škôl za rok 2020, ktorých hlavné body predpisuje zákon a podrobnosti určuje ministerstvo. Základom výročnej správy o hospodárení je ročná účtovná závierka obsahujúca súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky.

Sumárne údaje zo súvah verejných vysokých škôl k 31. decembru 2020

(185) Súhrnná súvaha²⁰⁾ za všetky verejné vysoké školy je uvedená v tabuľkovej prílohe, **v tabuľkách č. 19a a 19b.**

(186) **Celková suma aktív** verejných vysokých škôl k 31. decembru 2020 predstavuje čiastku **1 556 911 724 €**. V rámci tejto čiastky vykázali vysoké školy:

1. dlhodobý nehmotný majetok	2 285 tis. €
2. dlhodobý hmotný majetok	1 078 341 tis. €
3. dlhodobý finančný majetok	5 576 tis. €
4. zásoby	5 059 tis. €
5. dlhodobé pohľadávky	700 tis. €
6. krátkodobé pohľadávky ²¹⁾	21 099 tis. €
7. finančné účty	441 597 tis. €
8. časové rozlíšenie	2 115 tis. €

(187) Hlavnou položkou v rámci **dlhodobého nehmotného majetku** bol software v sume **2 109 tis. €**. Účtovná hodnota **dlhodobého hmotného majetku** verejných vysokých škôl predstavovala k 31. decembru 2020 objem **1 078 479 tis. €**. Hlavnými položkami v rámci dlhodobého hmotného majetku boli:

1. pozemky	128 444 tis. €
2. stavby	834 176 tis. €
3. samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	61 810 tis. €
4. dopravné prostriedky	2 520 tis. €
5. ostatný dlhodobý hmotný majetok	3 940 tis. €
6. obstaranie dlhodobého hmotného majetku	45 228 tis. €

(188) **Finančné účty** v objeme **441 597 tis. €** predstavujú finančné prostriedky na bankových účtoch a v pokladnici. Pozostávajú najmä z finančných prostriedkov na mzdy za december vyplácaných v januári 2021 a príslušných odvodov, z prostriedkov finančných fondov, z finančných prostriedkov na projekty prechádzajúce do roku 2021 vrátane zahraničných projektov, z finančných prostriedkov na kapitálové výdavky nerealizované v roku 2020, z finančných prostriedkov účtu sociálneho fondu a z finančných prostriedkov účtov podnikateľskej činnosti.

(189) Na **bankových účtoch** vysokých škôl (vedených v štátnej pokladnici) vykázali verejné vysoké školy k 31. 12. 2020 finančné prostriedky v objeme **441 328 tis. €**. Z toho na účtoch pre hlavnú činnosť boli vykázané finančné prostriedky v objeme **417 07626 tis. €**, na **účtoch podnikateľskej činnosti** vykázali verejné vysoké školy finančné prostriedky v objeme **22 590 tis. €** a na **účtoch sociálneho fondu** **1 662 tis. €** a peniaze na ceste (účet 261) v objeme 6,8 tis. €.

(190) **Celková suma pasív** verejných vysokých škôl k 31. decembru 2020 predstavuje čiastku **1 556 911 724 €**. **Štruktúra pasív** verejných vysokých škôl bola k 31. decembru 2020 nasledovná:

1. imanie a peňažné fondy	625 515 tis. €
2. fondy tvorené zo zisku	79 590 tis. €
3. výsledok hospodárenia za účt. obdobie	26 569 tis. €
4. nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	14 673 tis. €

²⁰⁾ Súvaha vyjadruje v prehľadnej a usporiadanej forme peňažné vyjadrenie majetku podľa druhov (aktíva) a podľa zdrojov (pasíva) k určitému dňu.

²¹⁾ Objem krátkodobých pohľadávok zvyšujú pohľadávky zo zmlúv zo štrukturálnych fondov.

5. rezervy	11 285 tis. €
6. dlhodobé záväzky	4 051 tis. €
7. krátkodobé záväzky	9 582 tis. €
8. bankové výpomoci a pôžičky	1 562 tis. €
9. časové rozlíšenie	724 194 tis. €

(191) Hlavnými položkami **imania a peňažných fondov** sú základné imanie v hodnote 518 560 tis. €, fondy podľa osobitného predpisu vo výške 12 958 tis. €, fond reprodukcie vo výške 93 997 tis. €. Hlavnými položkami **fondov tvorených zo zisku** sú najmä rezervný fond vo výške 73 516 tis. €, a ostatné fondy vo výške 5 001 tis. €. **Výsledok hospodárenia** za rok 2020 bol po odvedení dane z príjmu vo výške **26 569 tis. €**. **Verejné vysoké školy vykazujú ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov sumu 14 672 tis. €**. Hlavnými položkami v rámci krátkodobých záväzkov boli:

1. záväzky z obchodného styku	15817 tis. €
2. záväzky voči zamestnancom	23351 tis. €
3. zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	14973 tis. €
4. daňové záväzky	34149 tis. €
5. ostatné záväzky	8788 tis. €

(192) K 31. decembru 2020 štyri verejné vysoké školy (PU Prešov, STU Bratislava, TU Košice, KU Ružomberok) evidujú **záväzky voči bankám v sume 1 562 tis. €**.

(193) Hlavnou položkou pri časovom rozlíšení pasív boli **výnosy budúcich období v sume 723 082 tis. €**. Ďalšie podrobnosti sú v **tabuľke č. 26**.

Sumárne údaje o výnosoch a nákladoch verejných vysokých škôl

(194) Hospodárenie verejných vysokých škôl pozostáva z hospodárenia v oblasti hlavnej činnosti a v oblasti podnikateľskej činnosti. V oblasti hlavnej činnosti sa osobitne sleduje oblasť sociálnej podpory študentov.

(195) **Celkové náklady** verejných vysokých škôl (vrátane dane z príjmov) v roku 2020 predstavovali **789 482 tis. €**. Z toho:

1. náklady hlavnej činnosti	765 808 tis. €
2. náklady podnikateľskej činnosti	23 674 tis. €

(196) **Celkové výnosy** verejných vysokých škôl v roku 2020 predstavovali **816 046 tis. €**. Z toho:

1. výnosy hlavnej činnosti	789 109 tis. €
2. výnosy podnikateľskej činnosti	26 936 tis. €

(197) **Výsledok hospodárenia** verejných vysokých škôl bol v roku 2020 vo výške **26 564 tis. €**. Z toho:

1. výsledok hospodárenia v hlavnej činnosti	23 301 tis. €
2. výsledok hospodárenia v podnikateľskej činnosti	3 262 tis. €

(198) V porovnaní s rokom 2019 sa výnosy verejných vysokých škôl v hlavnej činnosti zvýšili o 3 994 tis. € (0,51 %). Náklady verejných vysokých škôl sa v hlavnej činnosti znížili oproti roku 2019 o -4 848 tis. € (-0,63 %).

(199) Súhrnné náklady a výnosy verejných vysokých škôl, ako i výsledky hospodárenia jednotlivých verejných vysokých škôl, sú uvedené v **tabuľkách č. 20 a 21**. Náklady, výnosy a výsledky hospodárenia v oblasti sociálnej podpory sú v **tabuľkách č. 23, 24 a 25**. V porovnaní za 5 ročné obdobie keď verejné vysoké školy dosiahli (v roku 2016) súhrnné výnosy vo výške 751 214 tis. € t.j. o 7,94 % nižšie ako v roku 2020. V roku 2016 dosiahli verejné vysoké školy súhrnné náklady 730 788 tis. €, t.j. o 7,43 % nižšie ako v roku 2020.

Za rok 2020 dosiahlo všetkých 20 verejných vysokých škôl **celkový kladný výsledok** (teda súčet výsledku hospodárenia v hlavnej činnosti a hospodárenia v podnikateľskej činnosti). Celkový výsledok hospodárenia za všetky verejné vysoké školy za rok 2020 bol oproti celkovému výsledku hospodárenia v roku 2019 (po odvedení dane z príjmov v hlavnej aj podnikateľskej činnosti) vyšší o 8 029 tis. €. Najvyšší celkový výsledok hospodárenia v roku 2020 dosiahla UK v Bratislave, pričom zisk dosiahla najmä aktivitami v hlavnej činnosti²²⁾. V porovnaní za 5 ročné obdobie keď verejné vysoké školy dosiahli v roku 2016 celkový hospodársky výsledok vo výške 20 425 tis. € t.j. o 6 138 tis. € nižší ako v roku 2020.

(200) **Výsledok** hospodárenia verejných vysokých škôl za všetky verejné vysoké školy v **hlavnej činnosti** bol v roku 2020 vo výške **23 301 427 €**. **Kladný výsledok hospodárenia** v hlavnej činnosti dosiahlo **osemnásť verejných vysokých škôl**: UK Bratislava, UPJŠ Košice, PU Prešov, UCM Trnava, UVLF Košice, UKF Nitra, UMB Banská Bystrica, TvU Trnava, TU Košice, ŽU Žilina, TUAD Trenčín, EU Bratislava, SPU Nitra, TU Zvolen, VŠMU Bratislava, VŠVU Bratislava, AU Banská Bystrica a KU Ružomberok). **Dve z verejných vysokých škôl** hospodárili v hlavnej činnosti **so stratou** (STU Bratislava, a UJS Komárno). Obidve vysoké školy túto stratu úplne vykompenzovali ziskom z podnikateľskej činnosti. V porovnaní za 5 ročné obdobie keď v roku 2016 výsledok hospodárenia verejných vysokých škôl v hlavnej činnosti dosiahol výšku 17 798 tis. €, ide v roku 2020 o nárast vo výške 5 503 tis. € t.j. o 23,6 %.

Štruktúra nákladov a výnosov v hlavnej činnosti

(201) **Hlavné položky nákladov** verejných vysokých škôl v **hlavnej činnosti** vrátane ich percentuálneho podielu na celkových nákladoch sú nasledovné (**tabuľka č. 21**):

1.	501 – spotreba materiálu	34 924 990 €	4,43 %
2.	502 – spotreba energie	28 048 745 €	3,56 %
3.	504 – predaný tovar	2 536 394 €	0,32 %
4.	511 – opravy a udržiavanie	14 693 048 €	1,86 %
5.	512 – cestovné	2 229 248 €	0,28 %
6.	518 – ostatné služby	43 339 013 €	5,49 %
7.	521 – mzdové náklady	362 006 754 €	45,89 %
8.	524 – zákonné sociálne poistenie	121 440 475 €	15,40 %
9.	527 – zákonné sociálne náklady	14 536 912 €	1,84 %
10.	549 – iné ostatné náklady	49 790 235 €	6,31 %
11.	551 – odpisy	54 537 241 €	6,91 %
12.	591 – daň z príjmu	20 412 €	0,08 %

(202) Hlavnými nákladovými položkami verejných vysokých škôl na okruhu hlavnej činnosti v rámci účtu **501 – spotreba materiálu** v roku 2020 boli náklady na prístroje a zariadenia laboratórií, ktoré nepatria do dlhodobého hmotného majetku (7 857 tis. €), chemikálie a iný materiál na zabezpečenie experimentálnej výučby (4 736 tis. €), nábytok (2 587 tis. €), potraviny (882 tis. €), kancelárske potreby, papier a materiál (2 397 tis. €), knihy, časopisy a noviny (1 435 tis. €), stavebný, vodoinštalčný a elektroinštalčný materiál (1 693 €), čistiace, hygienické a dezinfekčné potreby (1 813 tis. €), pohonné hmoty a ostatný materiál na dopravu (404 tis. €), ostatný materiál (5 822 tis. €) a iné analyticky sledované náklady (5 354 tis. €).

²²⁾ Poznávame, že štandardným cieľom verejných vysokých škôl nie je dosahovanie zisku, ale vyrovnané hospodárenie. Tvorba zisku u verejných vysokých škôl má však význam v prípadoch, keď si potrebujú akumulovať prostriedky do budúcich rokov, napríklad na nákladnejšie rozvojové projekty, alebo v prípade, že potrebujú vyrovnať stratu z minulých rokov (verejná vysoká škola musí v každom prípade celý zisk použiť na svoju hlavnú činnosť).

(203) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **502 – spotreba energie** v roku 2020 boli náklady na elektrickú energiu (10 395 tis. €), na tepelnú energiu (10 287 tis. €), na plyn (4 705 tis. €) a vodné a stočné (2 322 tis. €).

(204) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **511 – opravy a udržiavanie** v roku 2020 boli náklady na opravu a udržiavanie stavieb (8 507 tis. €), na opravy a udržiavanie strojov, prístrojov, zariadení a inventára (3 136 tis. €), na opravy dopravných prostriedkov (335 tis. €), na opravy a udržiavanie prostriedkov IT (839 tis. €), údržba a opravy meracej techniky, telovýchovných zariadení (171 tis. €), ostatná údržba a opravy (931 tis. €), iné analyticky sledované náklady (752 tis. €).

(205) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **512 – cestovné** v roku 2020 boli náklady na zahraničné cestovné (1 581 tis. €) a domáce cestovné (648 tis. €).

(206) Náklady na účte **551 – odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku** sa členia na náklady na odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku nadobudnutého z kapitálových dotácií zo štátneho rozpočtu a odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku nadobudnutého zo štrukturálnych fondov a odpisy ostatného dlhodobého nehmotného a hmotného majetku.

(207) **Hlavné položky výnosov** verejných vysokých škôl v **hlavnej činnosti** vrátane ich percentuálneho podielu na celkových výnosoch sú nasledovné (**tabuľka č. 20**):

1. 601 – tržby za vlastné výrobky	149 390 €	0,02 %
2. 602 – tržby z predaja služieb	21 747 630 €	2,67 %
3. 604 – tržby za predaný tovar	2 930 759 €	0,36 %
4. 648 – zákonné poplatky	60 605 537 €	7,43 %
5. 649 – iné ostatné výnosy	22 904 029 €	2,81 %
6. 651 – tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	386 319 €	0,05 %
7. 656 – výnosy z použitia fondu	5 082 503 €	0,62 %
8. 658 – výnosy z prenájmu majetku	104 183 €	0,01 %
9. 691 – dotácie	667 754 188 €	81,83 %

(208) Hlavnou položkou v rámci účtu **601 – tržby za vlastné výrobky** boli výnosy študentských jedální (92 tis. €).

(209) Hlavnou položkou v rámci účtu **602 – tržby z predaja služieb** boli najmä výnosy z ubytovania denných študentov (13 094 tis. €), zo stravných lístkov študentov (3 030 tis. €), z ubytovania a stravovania iných fyzických osôb (379 tis. €), iné analyticky sledované výnosy (6 058 tis. €).

(210) Hlavnými položkami v rámci účtu **648 – zákonné poplatky** boli **výnosy zo školného 51 872 tis. €** (v tom 5 639 tis. € za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia v dennej forme, 36 302 tis. € za cudzojazyčné štúdium a školné od cudzincov v dennej forme a 9 913 tis. € školné za štúdium v externej forme štúdia, 17 tis. € za súbežné štúdium), **výnosy z poplatkov spojených so štúdiom 4 591 tis. €** (v tom 2 902 tis. € poplatky za prijímacie konanie, 484 tis. € poplatky za rigorózne konanie, 760 tis. € výnosy za vydanie dokladov o štúdiu a ich kópií, 377 tis. € za uznávanie rovnocennosti dokladov o štúdiu v rámci medzinárodných zmlúv a ďalšie analyticky samostatne nesledované výnosy).

(211) Hlavnými položkami v rámci účtu **691 – dotácie** boli bežné dotácie poskytnuté v roku 2020 verejným vysokým školám zo štátneho rozpočtu a zo štrukturálnych fondov. Tieto dotácie boli vyššie ako je vykázaný objem výnosov, pretože do výnosov sa dostali len tie dotácie, ktoré neboli zúčtované ako výnosy budúcich období (napríklad na pokračujúce projekty).

Kapitálové výdavky

(212) V roku 2020 boli verejným vysokým školám prostredníctvom kapitoly ministerstva zo štátneho rozpočtu poskytnuté kapitálové dotácie vo výške **19 672 005 €**, z toho čiastka **18 566 403 €** z programu 077. Z tejto sumy bola čiastka 10 632 267 € určená na rekonštrukcie a odstránenie havarijných stavov študentských domovov vysokých škôl, čiastka 7 030 000 € na realizáciu stavieb, rekonštrukcie a modernizácie objektov verejných vysokých škôl, čiastka 800 000 € bola účelovo určená na vybudovanie Centra simulátorovej a virtuálnej medicíny LF UPJŠ Košice a čiastka 104 136 € na nákup prístrojov a zariadení v súvislosti s detekciou ochorenia COVID-19. V rámci podprogramu 06K12 bola suma 50 000 € poskytnutá na spolufinancovanie projektov výskumu a vývoja ATLAS CERN a ALICE CERN. Okrem toho bola z podprogramu 06K11 prostredníctvom APVV poskytnutá kapitálová dotácia v sume 1 055 602 € na podporu projektov výskumu a vývoja.

Časť III

3. Záver k správe

(213) V roku 2020 nepokračoval pokles počtu študentov vysokých škôl, zaznamenávame medziročný nárast o 1,70 % a zároveň rástol podiel študentov zo zahraničia na celkovom počte študentov (o 0,74 % percentuálneho bodu na 11,38 %). Pokračoval nárast plátov zamestnancov verejných vysokých škôl, pričom priemerný plat vysokoškolského učiteľa verejnej vysokej školy narástol o 7,42 % v porovnaní s rokom 2019 a dosiahol 1 865,40 € mesačne a priemerný plat profesora verejnej vysokej školy bol 2 717,24 € mesačne (nárast o 7,83 %).

(214) V posledných rokoch kontinuálne rástla miera participácie populácie na vysokoškolskom vzdelávaní. **V roku 2019 podiel osôb s dosiahnutým terciárnym vzdelaním vo vekovej kohorte 30-34 rokov dosiahol 40,1 %²³⁾**, kým priemer EÚ predstavoval 40,3 %. Týmto SR **splnila národný cieľ stratégie Európa 2020** v oblasti vysokoškolského vzdelávania, ktorý stanovoval zvýšenie podielu obyvateľov vo veku 30–34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním z 31 % na min. 40 %. **V roku 2020 dochádza k miernemu poklesu v tejto kohorte na hodnotu na 39,7 %**. Kým vo väčšine štátov OECD je vyšší podiel obyvateľov s terciárnym vzdelaním zabezpečený na úrovni prvého stupňa, či krátkych terciárnych programov, v našom prípade väčšina občanov získava vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

(215) Vysoké školy v roku 2020 museli prispôbiť organizáciu štúdia v dôsledku šírenia pandémie ochorenia COVID-19. Viaceré vysoké školy iniciatívne a promptne pristúpili k prijatiu opatrení zabráňujúcim šíreniu ochorenia za dodržania pokračovania výučby (najmä prechod na dištančnú metódu výučby), opatrení vo vzťahu k (od)ubytovaniu študentov, prispôbení podmienok prijímacích skúšok alebo vo vzťahu k ďalším náležitostiam spojeným s organizáciou štúdia a prevádzky vysokých škôl.

(216) Ministerstvo v nadväznosti na šírenie pandémie ochorenia COVID-19 prijalo legislatívne zmeny, ktoré umožnili pokračovanie výučby v čase krízovej situácie (vysokým školám sa umožnilo vykonávať vzdelávacie činnosti uskutočňované prezenčnou metódou uskutočňovať dištančnou metódou), flexibilnejšie upraviť organizáciu prijímacieho konania vysokých škôl, využívať možnosti „online“ prenosov (oprávnenia vysokých škôl vykonávať verejný (online) prenos verejných častí štátnej a rigoróznejskej skúšky, verejnej časti obhajoby

²³⁾ Eurostat. Dostupné na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/eu-benchmarks>.

rigoróznej a habilitačnej práce a habilitačnej a inauguračnej prednášky) a možnosti „online“ zasadnutí kolektívnych orgánov vysokých škôl a fakúlt (vrátane tajného hlasovania, ak to technické podmienky umožňujú) a iných náležitostí reagujúcich na situáciu spojenú so šírením ochorenia COVID-19 (napr. možnosť predĺženie plynutia funkčného obdobia členov kolektívnych orgánov, možnosť predĺženia štúdia, možnosť v prípade ak pracovný pomer vysokoškolského učiteľa uzatvoreného na dobu určitú má uplynúť počas trvania krízovej situácie, predĺžiť pracovný pomer aj bez výberového konania (maximálne do 3 mesiacov od skončenia krízovej situácie)).

(217) V roku 2020 pokračovala implementácia nového systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania. Výkonná rada SAAVŠ dňa 2. júla 2020 schválila akreditačné štandardy. Legislatívnou zmenou sa skrátila lehota, počas ktorej sú vysoké školy povinné požiadať SAAVŠ o posúdenie svojho vnútorného systému zabezpečovania kvality. Vysoké školy tak musia ohlásiť zosúladenie s vnútorným systémom zabezpečovania kvality najneskôr do 31.8. 2022 a podať žiadosť o posúdenie systému na SAAVŠ najneskôr do 31. 12. 2022. Zároveň bolo vysokým školám touto legislatívnou zmenou umožnené akreditovať spoločné študijné programy a SAAVŠ získala právomoc začať konanie z vlastného podnetu aj pred posúdením vnútorného systému, ak má dôvodné podozrenie, že vysoká škola nedodržiava právne predpisy alebo svoje vnútorné predpisy, čo môže viesť aj k pozastaveniu uskutočňovania študijného programu alebo odňatiu akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania.

(218) V roku 2020 minister školstva, vedy, výskumu a športu SR rozhodol na základe vyjadrenia Akreditačnej komisie o priznaní práv uskutočňovať štyri študijné programy. Išlo o žiadosť predloženú mimo komplexných akreditácií činností vysokých škôl. Minister rozhodol o odňatí práv uskutočňovať 39 študijných programov. SAAVŠ rozhodla o udelení akreditácie študijných programov v dvoch prípadoch neukončených konaní prevzatých po Akreditačnej komisii. Vzhľadom na povinnosť vysokých škôl podať správu o výsledku prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov rozhodla SAAVŠ v 194 prípadoch o zrušení časového obmedzenia priznaných práv, pozastavení uskutočňovať študijný program, obnovení práv alebo odňatí akreditácie odboru habilitačného konania a inauguračného konania, spolu 175 rozhodnutí. V roku 2020 pozastavila SAAVŠ uskutočňovanie 19 študijných programov a odňala právo uskutočňovať šesť habilitačných a inauguračných konaní. SAAVŠ zrušila časové obmedzenie pri 153 študijných programoch a 15 odboroch habilitačného konania a inauguračného konania.

(219) Činnosti a aktivity uvedené vysokými školami vo svojich výročných správach boli rôzne zamerané a viaceré reagovali aj na situáciu v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19. Študenti UK Bratislava v spolupráci s primárom oddelenia ambulantnej chemoterapie Národného onkologického ústavu skonštruovali alternatívny objemovo regulovaný prenosný pľúcny ventilátor Q-vent, ktorý po zahájení sériovej výroby ponúkali iným krajinám v rámci humanitárnej pomoci. Lekárska fakulta UPJŠ Košice poskytla Univerzitnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach technické vybavenia a kvalifikovaný personál na diagnostiku ochorenia COVID-19. Zapožičanie prístrojového vybavenia na prácu v laboratóriu výrazným spôsobom pomohlo pri práci s odobratými infekčnými vzorkami bez rizika kontaminácie. Taktiež na lekárskej fakulte UPJŠ Košice v spolupráci s Chirana-Medical a.s. Stará Turá vyvinuli pľúcnu ventiláciu PMLV. V máji 2020 STU zahájila iniciatívu Impulz Corona STU ako reakciu na pandémiu. Ide o platformu zdieľaného výskumno-vedeckého priestoru pre študentov, pedagógov a vedcov STU Bratislava, UK Bratislava a SAV, ktorá podporuje kreativitu a interdisciplinárnu spoluprácu riešiteľov, ktorej výstupom by mali byť patenty, publikácie a praktické riešenia v boji s pandémiou.

(220) V rámci ambície na vytvorenie Európskeho vzdelávacieho priestoru boli už roku 2019 prezentované výsledky pilotnej výzvy na podporu vytvárania Európskych univerzít. V roku 2020 v druhom kole výzvy Európskych univerzít uspeli tri slovenské univerzity a stali sa tak súčasťou aliancií existujúcich v rámci iniciatívy. Úspešnými školami sú Univerzita Komenského v Bratislave (aliancia „European University Network to promote Equitable Quality of Life, Sustainability, and Global Engagement through Higher Education Transormation“, ktorej súčasťou sú aj Univerzita v Gente (Belgicko), Univerzita v Bordeaux (Francúzsko), Univerzita v Uppsale (Švédsko), Univerzita v Groningene (Holandsko), Univerzita v Baskicku (Španielsko), Univerzita v Göttingene (Nemecko), Írska národná univerzita v Galway (Írsko) a Univerzita v Tartu (Estónsko)), Technická univerzita v Košiciach (aliancia „Ulyseus: An open to the world, persons-centred and entrepreneurial European Universtiyfor the citizenship of the future“, ktorej súčasťou sú aj Univerzita v Seville (Španielsko, koordinátor), Univerzita v Janove (Taliansko), Univerzita Cote d’Azur (Francúzsko), Manažérske centrum Innsbruck (Rakúsko) a Univerzita aplikovaných vied Haaga-Helia (Fínsko)) a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (aliancia „INnoVations of REgional Sustainability: European University Alliance“, ktorej súčasťou sú aj Poľnohospodárska univerzita v Plovdive (Bulharsko), Univerzita Thessaly, Volos (Grécko), Univerzita aplikovaných vied, Karelia (Fínsko) a Van Hall Larensteinova univerzita aplikovaných vied, Leeuwarden (Holandsko)), ktorá bola ako jediná z regiónu V4 v druhom kole výzvy vybraná ako koordinátor aliancie. Na realizáciu svojich plánov dostala každá aliancia 5 miliónov z programu Erasmus+ a 2 milióny eur z programu Horizont 2020 na obdobie troch rokov. V rámci rozvojových projektov vyplývajúcich z tejto iniciatívy podporilo ministerstvo v roku 2020 všetky tri tieto vysoké školy (UK Bratislava sumou 143 191 eur, TUKE Košice sumou 192 828 eur a SPU Nitra sumou 195 007 eur). Očakáva sa, že aliancie univerzít v rámci „European Universities Initiative“ zintenzívnia mobilitu študentov a vysokoškolských učiteľov v rámci EÚ, prispievajú k intenzívnejšej vzájomnej spolupráci európskych vysokoškolských škôl a povedú k vytvoreniu špičkových vzdelávacích a vedeckovýskumných inštitúcií, ktoré budú konkurencieschopnejšie aj vo svetovom meradle.

(221) V roku 2020 pokračovalo financovanie obnovy študentských domovov a verejné vysoké školy na tento účel dostali viac ako 10,5 mil. €.

(222) V dôsledku pandémie COVID-19 zaviedla Európska únia opatrenia na mobilizáciu svojho rozpočtu na umožnenie flexibility pri uplatňovaní rozpočtových pravidiel a pravidiel štátnej pomoci. Vedúci predstavitelia EÚ rozhodli, že budú pracovať na zriadení Fondu obnovy a odolnosti. Tento návrh – Plán obnovy pre Európu, predstavila Európska komisia 27. mája 2020. Slovenská Republika v nadväznosti na to v priebehu nasledujúceho obdobia spracovala dokument Plán obnovy a odolnosti SR, ktorý sa vo viacerých komponentoch priamo alebo nepriamo týka aj vysokoškolského vzdelávania, vedy a výskumu v podmienkach Slovenskej republiky. Prioritne sa uvedenými oblasťami zaoberajú komponenty číslo 8, 9, a 10. Cieľom komponentu 8 je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím, verejným a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd, vďaka čomu vysoké školy prispievajú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej inklúzii, inovačnému potenciálu Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam. Komponent tak reaguje na odporúčania Rady (CSR (Country specific recommendations) v rokoch 2019 a 2020) apelujúce na skvalitnenie vzdelávania, vedeckej výkonnosti a podporu konkurencieschopnosti ekonomiky cez spoluprácu vysokých škôl s podnikmi. Komponent 9 si kladie za cieľ prostredníctvom zásadných reforiem a posilnenia financovania zlepšiť úroveň výskumu a vývoja a inovačný potenciál Slovenskej republiky a tak zlepšiť jej konkurencieschopnosť. Cieľom komponentu 10 je vytvoriť účinné politiky na

podporu študijnej a pracovnej mobility, aktívne motivovať vysokokvalifikovaných expertov zo zahraničia, vrátane návratilcov zo Slovenska, študentov, či podnikateľov k príchodu na Slovensko a benefitovať tým z medzinárodného obehu mozgov. Cieľom politik na podporu pracovnej mobility je zmierniť narastajúci demografický tlak a prilákať ľudský kapitál nevyhnutný na ekonomický rast Slovenska. V horizonte piatich rokov je cieľom zvýšiť podiel vysokokvalifikovaných ľudí zo zahraničia na celkovom počte pracujúcich v Slovenskej republike (SR) z 0,5% na 1% (cca 25 000 ľudí v roku 2026) a vyrovnať počet odchádzajúcich a prichádzajúcich študentov na slovenské vysoké školy.